

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Cuprins

Ce conține Planul de Management?	10
Ghid succint pentru o mai bună înțelegere a structurii și conținutului	10
A. Introducere	16
A.1. Scopul Planului de Management.....	18
A.2. Baza legală a Planului de Management	19
B. Descrierea Ariei Protejate	20
B.1. Informații Generale	20
B.1.1. Localizare	20
B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management.....	22
B.1.3. Elaborarea, modificarea, actualizarea și implementarea Planului de Management	29
B.1.4. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor.....	32
B.1.5. Factorii interesați.....	38
B.1.6. Resurse pentru management și infrastructura	39
B.1.7. Planuri și programe relevante pentru managementul AP.....	42
B.1.8. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare	45
B.2. Mediul fizic	46
B.3. Mediul biotic	55
B.3.1. Context biogeografic	55
B.3.2. Habitate	56
B.3.3. Flora	71
B.3.4. Fauna	76
B.3.5. Ecosisteme.....	86
B.3.6. Peisajul	87
B.3.7. Procese naturale.....	88
B.4. Informații socio-economice și culturale	90
B.4.1. Comunități	91
B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor.....	91
B.4.3. Economia locală.....	92
B.4.4. Aspecte demografice	95
B.4.5. Aspecte socio-economice	97
B.4.6. Recreere și turism	98
B.4.7. Alte activități economice	100
B.4.8. Cultura locală	100
B.5. Informare, conștientizare, educare	101
B.6. Cercetare.....	101
B.7. Acțiuni de management majore desfășurate în PNDMS+	101
C. Evaluarea situației actuale	101
C.1. Valori	102
C.2. Presiuni și amenințări	116
C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate	134
D. Strategia de management	136
D.1. Viziunea	136

**Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureşului Superior și ariile naturale protejate
anexe**

D.2. Zonarea Parcului Natural și organizarea teritorială a managementului în siturile Natura 2000	136
D.3. Strategia de management	143
D.4. Planul operațional	145
D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional.....	160
E. Asigurarea implementării Planului de Management	179
E.1. Sistemul de luare a deciziilor	179
E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management.....	179
E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management	181
Bibliografie	182
FIȘA SPECIEI	307
Fișa speciilor de păsări	351
Planul de Monitorizare.....	366

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Acronime și prescurtări/explicații termeni utilizați în text, glosar de termeni

Ariile protejate Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe	
APM	Agenție de Protecția Mediului
Administrator	Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA
AP	Arie Protejată sau ariile protejate - acronimul și denumirea se referă la întreaga suprafață, care include Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
APIA	Agencia de Plăți și Intervenții pentru Agricultură
CF	Cale Ferată
CJ	Consiliul Județean
CRSC	Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic
DAJ	Direcția Agricolă Județeană
DS	Direcția Silvică
FS	Formular Standard
GAL	Grup de Acțiune Locală
GEF	Fondul Global de Mediu (Global Environmental Fund)
HCJ	Hotărâre a Consiliului Județean
HG	Hotărâre de Guvern
HNVF	High Nature Value Farmlands
IACS	Sistemul Integrat de Administrare și Control
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, devenit ulterior Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare și Amenajări Silvice „Marin Drăcea”
INS	Institutul național de Statistică
MHC	Micro-hidrocentrale
O MMDD	Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile
OS	Ocolul Silvic
OSPA	Oficii de Studii Pedologice și Agrochimice
ORGH	Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PNDMS	Parcul Natural Defileul Mureșului Superior
PNDMS+	Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe
PVRC	Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare
PUG	Plan de Urbanism General
PUZ	Plan Urbanistic Zonal
PVRC	Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare
SCI	Sit de Importanță Comunitară (engleză: Site of Community Interest), definit prin OUG 57/2007, art.4 pct.11.
SFC	Stare favorabilă de conservare
SPA	Arie Specială de Protecție Avifaunistică (engleză: Special Protection Area), , definit prin OUG 57/2007, art. 4 pct.12 ¹ .
UA	Unitate Amenajistică

Handwritten signature in blue ink.

**Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate
anexe**

UAT	Unitate Administrativ Teritorială
UB	Unitate de Bază (silvicultură)
IUCN	Uniunea Internațională de Conservare a Naturii
UP	Unitate de Producție (silvicultură)
UVM	Unitate Vită Mare

**Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate
anexe**

Glosar de termeni

Activități cu impact	activitățile care au asemenea caracteristici încât se consideră că generează un impact asupra mediului/naturii. Cele cu impact semnificativ sunt definite de legislație.
Activitate de management	una sau mai multe acțiuni care contribuie la obținerea rezultatelor dorite pentru fiecare direcție de management, cum ar fi, de exemplu, activități de patrulare, control, educație, realizarea unor trecători pentru pești sau distrugerea parțială a pragurilor de fund pentru a ajuta menținerea speciei, etc. Acestea sunt descrise la Capitolul D5 și se stabilesc în detaliu cu ocazia întocmirii planurilor de lucru anuale.
Administrația	Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și a ariilor naturale protejate anexe,
Amenințări	activitățile ce pot apărea în viitor ca urmare a acțiunilor umane desfășurate în mod necorespunzător sau în zone sensibile sau a fenomenelor naturale extreme, putând afecta în mod cumulativ (efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene) sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definirea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile.
Arbori morți	Arbori (sau părți de arbori), în declin sau inactivi din punct de vedere fiziologic, căzuți sau pe picior, atacați de insecte, ciuperci, organisme descompunătoare, etc.
Arbori pentru biodiversitate	Arbori sănătoși, cu diametrul mediu cel puțin egal cu diametrul mediu al arboretului, ce vor fi menținuți pe suprafața parchetelor după finalizarea tăierilor definitive și/sau rase.
Defrișare	îndepărtarea totală a vegetației lemnoase de pe o anumită suprafață. În cazul în care termenul se utilizează pentru o suprafață din fond forestier, descrie o acțiune de îndepărtare a vegetației lemnoase cu scopul de a schimba categoria de folosință -scoterea din fond forestier-.
Direcție de management	în sensul utilizat în acest PM, termenul descrie ceea ce se dorește a se realiza în vederea atingerii obiectivelor strategice, prin activități și măsuri de management. Se definesc pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, detalierea activităților specifice urmând să fie făcută în planurile de lucru anuale.
Formular standard (FS)	documentul în care se redau principalele caracteristici ale Siturilor Natura

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

	2000 precum și informații despre speciile și habitatele pentru care au fost desemnate
Habitat de interes de conservare	habitate de interes comunitar incluse în Formularul Standard sau habitate importante pentru speciile de interes comunitar incluse în Formularul Standard - ca loc de hrănire, reproducere, adăpost- habitate rare la nivel național.
Habitat de interes comunitar	habitate naturale de interes comunitar - acele tipuri de habitate care: a) sunt în pericol de dispariție în arealul lor natural; b) au un areal natural redus ca urmare a restrângerii acestuia sau datorită faptului că în mod natural suprafața sa este redusă; c) sunt eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe dintre cele 5 regiuni biogeografice specifice pentru România: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică.
Habitat prioritare	habitate aflate în pericol de dispariție, pentru a căror conservare Comunitatea Europeană și ca urmare Statele Membre are o responsabilitate specială
Legea Pajiștilor	Legea nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.
Management activ	în cazul prezentului document, termenul se folosește pentru a indica necesitatea realizării unor Activități și măsuri de management destinate special menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes de conservare sau refacerii acestei stări. Fără Activitățile și măsurile respective, valorile de interes conservativ se pot degrada sau pot dispărea, cum ar fi de exemplu pierderea de habitate importante de pajiști în cazul necosirii fânețelor.
Management adaptabil	acțiunile de management sunt astfel definite încât să permită adaptarea la modificări ale sistemelor naturale intervenite pe perioada de aplicare a planului de management sau redefinirea Activităților și măsurilor de management, dacă prin monitorizare se dovedește că acest lucru este necesar
Management participativ	planificarea și implementarea Activităților de management se face cu implicarea / participarea factorilor interesați

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Măsurile de management	sunt reguli specifice de utilizare a terenurilor și resurselor din aria protejată impuse de statutul de aria protejată, respectiv de necesitatea atingerii obiectivelor ariei protejate, de obicei incluse în Regulamentul ariei protejate. Exemplu: vegetația uscată se va îndepărta doar prin cosire -nu este permisă incendierea-
Natura 2000	Este o rețea europeană de zone naturale protejate care cuprinde un eșantion reprezentativ de specii sălbatice și habitate naturale de interes comunitar. A fost constituită nu doar pentru protejarea naturii, ci și pentru menținerea acestor bogății naturale pe termen lung, pentru a asigura resursele necesare dezvoltării socio-economice. Este un instrument de conservare aplicabil la realizat în scopul conservării capitalului natural comun al statelor UE.
OUG 57/2007	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare
Pajiște	tip de ecosistem natural / seminatural și categorie de utilizare a terenurilor care poate lua forma utilizării fie ca pășune, fie ca și fâneată.
Pajiști (pășuni) împădurite	suprafețe de teren cu folosința de pajiște (pășune), pe care se regăsește vegetație cu arbori cu peste 40% închidere a coronamentului (consistență minim 0,4) pe o suprafață minimă de 0,5 ha.
Pajiști cu arbori	pajiști cu arbori izolați, sau pâlcuri de arbori cu grad de acoperire a coronamentului sub 40% (consistență sub 0,4). Sunt utilizate ca și pășuni sau pășuni și fânețe.
Presiuni	activități din trecut sau care au loc în prezent, ce apar/există ca urmare a acțiunilor umane desfășurate în mod necorespunzător sau în zone sensibile sau sunt generate de fenomene naturale extreme și care afectează, în mod cumulativ (efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene) sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului.
Pajiști permanente	denumite în continuare pajiști, sunt suprafețe agricole de pășuni și fânețe, naturale sau semi-naturale, folosite pentru producția de iarbă sau de alte plante erbacee furajere, care nu au fost incluse timp de cel puțin 5 ani în sistemul de rotație a culturilor și care sunt utilizate pentru pășunatul animalelor și producerea de furaje, cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu. În categoria pajiști sunt cuprinse și: pășunile împădurite cu

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

	consistența mai mică de 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră și pășunile alpine. (articolul 1 - ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 34 din 23 aprilie 2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991)
Specii de interes de conservare	specii de interes comunitar, incluse în Formularul Standard sau specii importante pentru speciile de interes comunitar, incluse în Formularul Standard - de exemplu pentru că sunt sursă hrană – sau specii rare protejate la nivel național
Specii de interes comunitar	speciile care pe teritoriul Uniunii Europene sunt: periclitare, vulnerabile, rare
Specii prioritare	speciile periclitare, vulnerabile, rare sau endemice pe teritoriul UE, pentru a căror conservare Comunitatea Europeană are o responsabilitate specială datorită proporției reduse a arealului acestora pe teritoriul Uniunii Europene.

Ce conține Planul de Management?

Ghid succint pentru o mai bună înțelegere a structurii și conținutului

Planul de management este structurat în așa fel încât să se poată face o analiză cât mai bună a informațiilor de care se dispune la data elaborării. Informațiile și analizele sunt redactate astfel încât detaliile tehnice să fie prezentate cât mai succint pentru fiecare din domeniile la care se face referire - în principal ecologie, biologie, hidrologie, silvicultură, agricultură și altele - dar suficiente pentru a permite o bună înțelegere a legăturilor între situația actuală, tendințele de viitor și măsurile de management planificate. În cele ce urmează se redă foarte pe scurt ce conține fiecare capitol, sperând că astfel vom ajuta la înțelegerea mai ușoară a conținutului Planului de Management, permițând cititorului să se concentreze pe capitolele care îl interesează în mod deosebit.

Rezumat - redă succint aspectele principale din Plan

A. Introducere – *De ce plan de management?*

De ce este nevoie de planul de management și care sunt prevederile legale în baza cărora s-a elaborat.

B. Descrierea AP – *Care este situația actuală în AP? – aspecte care explică și /sau influențează AP*

Conține o descriere a situației actuale a AP, ca și cum s-ar "fotografia" zona la momentul elaborării Planului de Management, pentru a se cunoaște situația actuală. Descrierea conține informații utile pentru elaborarea strategiei și a măsurilor de management (Capitolul D). Informațiile sunt relevante pentru elaborarea celorlalte capitole din PM.

B.1. Informații generale

despre ce arii protejate este vorba,
unde se află AP și ce suprafețe includ,
cine sunt proprietarii și gestionarii terenurilor, resurselor naturale și ale ariilor protejate,
cine sunt cei ce au interese și care desfășoară activități în AP,
ce resurse are și ce activități a desfășurat până în prezent administratorul.

B.2. Descrierea mediului fizic și biotic

B.2.1. informații minime despre relief, rețeaua de ape, climă - factori ce determină prezența habitatelor și speciilor-,

B.2.2. situația actuală cu privire la prezența speciilor și habitatelor -prezentarea rezultatelor inventarierilor de teren- – reflectată și în hărțile din anexe.

B.3. Informații socio-economice și culturale

Aria protejată nu este "ruptă" de contextul socio-economic. Ceea ce se întâmplă în zonă influențează în mod semnificativ biodiversitatea. Capitolul conține informații sumare cu privire la situația socio-economică, necesare pentru a defini situația AP pe teritoriile localităților / comunelor, tendințele de dezvoltare, interesul pentru terenurile și resursele naturale din zonă, situația sistemului educațional - pentru stabilirea programelor de educație pentru natură -, potențialul pentru noi activități legate de valorile naturale.

Toate acestea pot influența semnificativ managementul AP, întrucât activitățile umane au, în general, impact asupra naturii.

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

B.4. Informare, conștientizare, educare – activități desfășurate până în prezent. Ariile protejate au un rol important pentru educare și conștientizare cu privire la importanța protecției naturii. Este important să se știe ce s-a făcut până în prezent pentru a ajuta la planificarea acestui gen de activități pe viitor.

B.5. Cercetare – ce aspecte relevante pentru managementul AP au fost cercetate până în prezent și ce infrastructură există pentru cercetare aplicată?

B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în AP – ce s-a făcut până în prezent pentru managementul AP - principalele acțiuni și rezultate.

C. Evaluarea situației actuale - *Ce trebuie să păstrăm / îmbunătățim în zonă și de ce sunt necesare măsuri de management. Care sunt presiunile și amenințările?*

Informațiile de la capitolul C sunt analizate din perspectiva conservării valorilor pentru care au fost declarate ariile protejate.

C.1. Valori – *Ce trebuie să menținem sau să îmbunătățim în AP? - Valori*

Se descriu valorile care trebuie păstrate sau îmbunătățite. În cazul siturilor Natura 2000 este vorba, obligatoriu, despre habitatele și speciile pentru care au fost declarate, conform Formularului Standard, dar au fost identificate și alte specii și habitate, respectiv alte valori considerate importante pentru zonă. Pe aceste valori se concentrează acțiunile de management pe viitor (Capitolul D4).

C.2. Presiuni și amenințări: *Ce trebuie reglementat pentru a menține sau îmbunătăți valorile? Presiuni și amenințări*

Sunt descrise activitățile umane care, din cauza modului în care se desfășoară, au un impact asupra valorilor sau pot avea impact pe viitor.

C.3. Evaluare – *Care este starea actuală și tendințele în viitor în ce privește valorile AP?*

Se analizează dacă valorile sunt în stare corespunzătoare și care va fi evoluția amenințărilor? Analiza se face în baza celor descrise la Capitolul B.1 cu referire doar la valorile identificate în capitolul C.1. și luând în calcul tendințele viitoare din perspectiva amenințărilor identificate în capitolul C.2.

D. Strategia de management - *Ce vrem pentru zonă pe viitor? Cum se va face managementul?*

Natura și resursele naturale nu pot fi gestionate eficient pe termen scurt. Trebuie să definim ce anume vrem să obținem pe o perioadă mai lungă, iar PM să descrie ce anume ar trebui făcut în următorii cinci ani pentru a ne apropia de realizarea țelului –viziunii - propus. Cunoscând valorile avute, situația lor actuală, presiunile și amenințările la care sunt supuse, se definește o strategie pe termen mediu sau lung, răspunzând la întrebările de mai jos.

D.1. Viziunea - *Cum vrem să arate AP peste 50 de ani?*

D.2. Organizarea teritorială a managementului – *În ce zone din AP trebuie să impunem condiții pentru desfășurarea activităților umane astfel încât să menținem sau să îmbunătățim valorile?*

Se stabilește dacă sunt necesare măsuri speciale de management în anumite zone. Zonele cu cerințe speciale în ceea ce privește măsurile de management sunt prezentate pe hartă. Această planificare "teritorială", din punct de vedere a măsurilor de management, este foarte importantă, întrucât anumite aspecte vor trebui reflectate în managementul terenurilor și resurselor.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

D.3. Strategia de management:

Care este strategia pe termen mediu, definită în baza informațiilor din capitolele B și C? Domeniile pe care se vor concentra eforturile de management și obiectivele pentru fiecare din acestea.

Se descrie cum anume va fi organizat managementul, definind domeniile pe care vor fi desfășurate activitățile de management și ce anume vrem să obținem pe fiecare din aceste domenii -obiective-.

D.4. Planul operațional pe cinci ani – *Ce acțiuni de management sunt necesare pentru a realiza obiectivele definite la Capitolul D.3?*

Ce trebuie făcut în următorii cinci ani pentru a ne asigura că se menține sau se îmbunătățește starea speciilor și a habitatelor, respectiv a celorlalte valori, se reduc amenințările și se asigură un cadru corespunzător pentru ca zona să poată beneficia de o dezvoltare durabilă.

D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional *Cum anume se pot realiza acțiunile din Planul operațional? Exemple de activități și măsuri de management*

Se dau exemple de activități și măsuri de management, eventual restricții pentru câteva din acțiunile de management definite în capitolul D.4. Acest capitol cuprinde prevederi care se regăsesc și în Regulament.

E. Asigurarea implementării Planului de Management – *Cum se implementează în mod eficient Planul de Management?*

E.1. Sistemul de luare a deciziilor – *Cine ia deciziile în cazul în care trebuie modificate anumite prevederi din Planul de Management?*

E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management - *Ce resurse umane și financiare sunt necesare pentru realizarea activităților din PM?*

E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management – *Cum apreciem dacă ne atingem obiectivele și cum ne asigurăm că măsurile de management sunt adaptate – dacă este necesar - pentru atingerea obiectivelor?*

Se explică cum anume se urmărește implementarea PM, cum se măsoară impactul activităților de management și succesul lor, cine trebuie să măsoare și când și cum se folosesc rezultatele monitorizării pentru a îmbunătăți măsurile de management.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Sumar

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe, numite în continuare PNDMS+, au fost desemnate pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite pentru România și Uniunea Europeană. Este o zonă foarte importantă, întrucât aici se regăsesc cele mai reprezentative areale pentru unele specii și habitate din țara noastră și totodată este o zonă ce asigură conectivitatea necesară pentru menținerea stării de conservare favorabile a unor valori de biodiversitate.

Viziunea pe termen lung pentru această zonă a fost definită astfel:

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior PNDMS+ este o zonă întinsă în care echilibrul om-natură a generat și păstrează în continuare un mediu de viață favorabil atât pentru comunități cât și pentru biodiversitate.

Pentru realizarea viziunii este necesar ca toți cei care trăiesc în această zonă, dar și autoritățile și instituțiile cu rol în managementul terenurilor și al resurselor naturale, să înțeleagă cât este de important să se mențină și chiar să se îmbunătățească starea valorilor deosebite care se găsesc aici și să contribuie în mod activ la păstrarea lor.

Un obiectiv extrem de important pentru această arie protejată este asigurarea menținerii și refacerii stării favorabile de conservare pentru toate speciile și habitatele de interes comunitar, așa cum se prevede în directivele europene de conservare a naturii. Aceste specii și habitate sunt importante pentru menținerea sănătății naturii în zonă, fiind astfel importante pentru asigurarea sănătății societății și economiei locale.

Pentru păstrarea acestor valori vor fi planificate și realizate măsuri de management variate, grupate în acest plan pe domenii, și anume:

✓ Programul 1. Managementul biodiversității

Scop: Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management în colaborare cu proprietarii /adminisistratorii de terenuri și resurse naturale precum și cu alți factori interesați.

✓ Programul 2. Turism și promovare

Scop: Integrarea ariilor protejate în strategia și programele de vizitare locale/regionale și îmbunătățirea infrastructurii de vizitare în vederea contribuirii la conștientizarea importanței valorilor naturale și la dezvoltarea economică a comunităților locale.

✓ Programul 3. Informare, conștientizare, educație ecologică

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Scop: Creșterea nivelului de acceptare a PNDMS+ și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale PNDMS+ prin activități de informare, conștientizare, educație ecologică, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.

✓ Programul 4: Administrare

Scop: : Asigurarea unei structuri funcționale de management în copul implementării eficiente a Planului de Management al PNDMS+.

✓ Programul 5. Monitorizare și evaluare

Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administrației, dar și al autorităților, așa cum se precizează prevede în articolul 21 aliniatul 6 al OUG 57/2007: ”Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.” Planul operațional de la Capitolul D.4 stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management. Ca urmare este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare cu factorii interesați.

Planul de management conține o descriere succintă a ariilor protejate, o prezentare a valorilor și amenințărilor identificate, o evaluare a tendințelor și, în baza acestora, stabilește măsurile de management în planul operațional. Planul conține și o evaluare a necesarului de resurse financiare. Planul de monitorizare stabilește cadrul pentru monitorizarea eficienței măsurilor de management, al administrării ariei protejate, urmând să ofere informații importante pentru adaptarea măsurilor de management pe viitor.

Acest plan se constituie într-un ghid extrem de important nu numai pentru administratorul ariilor protejate, ci și pentru autorități, instituții, proprietari și administratori de terenuri, care trebuie să reprezinte punctul de pornire într-o cooperare multilaterală în managementul zonei.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Planul de management a fost elaborat pe baza studiilor de biodiversitate realizate prin proiectul **"MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE"** precum și pe baza studiilor de biodiversitate realizate de către Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA, din surse proprii. Având în vedere faptul că suprafața ROSCI 0019 Călimani - Gurghiu se suprapune parțial peste suprafața Parcului Național Călimani și că pentru Parcul Național Călimani există studii de biodiversitate și Plan de Management elaborate în cadrul unui alt proiect finanțat prin POS Mediu, datele necesare pentru elaborarea Planului de Management integrat, relevante pentru această suprafață, au fost preluate din Planul de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

A. Introducere

Prin proiectul **"MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE"**, beneficiarul și-a propus să contribuie la menținerea stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes comunitar și național prin managementul participativ al parcului natural, al ariilor de protecție avifaunistică SPA și a ariilor speciale de conservare - care în prezent sunt situri de interes comunitar SCI - asigurându-se în același timp cadrul necesar pentru o utilizare durabilă a resurselor naturale ca fundament de dezvoltare pentru comunitățile locale.

Obiectivul de menținere a stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes comunitar și național, trebuie să se bazeze pe înțelegerea situației actuale a speciilor și habitatelor de interes conservativ, a activităților economice și a modului în care sunt gestionate terenurile și resursele naturale, dar și a planurilor și strategiilor locale de dezvoltare pe termen mediu și lung. În plus, adaptarea strategiilor locale la obiectivele de mediu specifice zonelor Natura 2000 necesită sprijinul factorilor interesați, inclusiv implicarea populației din comunitățile ce fac parte din zona de interes.

Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile protejate anexe, au fost desemnate pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite atât pentru România cât și pentru Uniunea Europeană. Această zonă este cu atât mai importantă din perspectiva conservării biodiversității, fiind una din cele mai mari suprafețe acoperite de arii protejate din Carpații Orientali.

Un principiu de bază care a fost luat în considerare la elaborarea planului este faptul că biodiversitatea și diversitatea culturală stau la baza economiei locale – în mod direct sau indirect, oferindu-le comunităților posibilitatea de a avea o viață echilibrată și armonioasă, în comuniune cu patrimoniul natural,

Complexitatea și specificul managementului acestor AP este dată în principal de:

- multitudinea de valori pentru care s-au declarat ariile protejate,
- numeroasele presiuni și amenințări ce derivă din cerințele / necesitatea de dezvoltare economică a zonei, în situația în care strategiile de dezvoltare existente nu definesc clar condițiile în care comunitățile locale se pot dezvolta durabil, cu menținerea resurselor și a serviciilor naturale cel puțin în starea lor actuală sau chiar îmbunătățirea lor,
- numărul mare al factorilor interesați: proprietari și administratori de terenuri și resurse naturale, comunități locale, autorități, instituții, organizații,
- faptul că responsabilitatea managementului terenurilor și a resurselor naturale revine proprietarilor și gestionarilor acestora, ceea ce impune necesitatea unei colaborări între aceștia și Administrație pentru implementarea activităților și măsurilor de management;

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

- faptul că, prin desemnarea ca sit de interes comunitar (SCI), aceste AP sunt parte integrantă a unei rețele de arii protejate și situri Natura 2000, ce mențin atributele naturale necesare asigurării spațiului vital pentru numeroase specii și asigură coridor de trecere pentru carnivorele mari;
- caracterul neprevăzut al schimbărilor din natură și necesitatea adaptării la aceste schimbări.

Ca urmare, se impune o planificare atentă, asigurându-se cadrul necesar pentru un management adaptabil și participativ.

Managementul adaptabil se referă la posibilitatea adaptării soluțiilor de management la realitățile caracteristice fiecărui moment. Acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale supuse unor modificări greu de anticipat, modificări ce pot apărea atât din cauza unor factori naturali cât și din cauza unor factori antropici. Drept urmare, planul operațional a fost astfel elaborat încât să permită flexibilitate în stabilirea zonelor în care se fac intervențiile și în detalierea măsurilor și acțiunilor de management, având astfel un caracter adaptabil.

Principiul **managementului participativ** impune implicarea factorilor interesați, atât în procesul de elaborare a planului, cât și în implementarea acestuia. Pe parcursul elaborării planului au fost organizate întâlniri și dezbateri cu factorii interesați, Administrația siturilor depunând eforturi semnificative pentru a se asigura că toți cei interesați au fost informați și consultați în mod corespunzător. În acest scop au fost organizate fie atât întâlniri publice, cât și grupuri de lucru cu specialiști din cadrul principalelor instituții cu responsabilități în zona siturilor.

Strategia de management, respectiv viziunea, obiectivele specifice pe domenii și subdomenii, direcțiile de management și acțiunile, respectiv măsurile de management au fost elaborate cu sprijin tehnic din partea echipei SC ProPark-Arii Protejate SRL. Deciziile finale, cu privire la aceste aspecte, au fost luate de către Administrație și Consiliul Științific, în urma discuțiilor și consultărilor cu factorii interesați. Consultările sunt încă în desfășurare, prezenta versiune a Planului urmând să fie supusă comentariilor în continuare.

Planul de management este un instrument important pentru a atrage atenția asupra importanței naturii și a resurselor naturale pentru în vederea dezvoltării durabile a comunităților și asupra necesității menținerii acestora pentru generațiile viitoare. În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform articolului 21 aliniatul 5 al OUG 57/2007: "Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management."

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

A.1. Scopul Planului de Management

Planul de management a fost elaborat în vederea identificării strategiei de management integrat, stabilirii măsurilor de management și de monitorizare pentru următoarele arii protejate: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior, ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului, ROSCI0019 Călimani – Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina după Luncă, ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor, ROSCI0279 Borzont, Rezervația naturală Defileul Mureșului, Mlaștina cea mare Remetea, Mlaștina după Luncă, Defileul Toplița-Deda, Molidul de rezonanță din Lăpușna, Piemontul Nyires, Rezervația Peisagistică Seaca, Rezervația naturală Scaunul Domnului. Planul de management urmărește îndeplinirea scopului pentru care acestea au fost desemnate.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 stabilește prin articolul 11 că "Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii ariilor naturale protejate de interes comunitar cu ariile protejate de interes național, se va realiza un singur plan de management integrat, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive arii naturale protejate în zonele de suprapunere".

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, așa cum se precizează în articolul 21 aliniatul 6 al OUG 57/2007: "Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management." Ca urmare, Planul operațional detaliat de la Capitolul D.4 stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management.

Pe lângă studiile de biodiversitate realizate prin proiectul **"MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE"**, la elaborarea planului de management au fost utilizate date din studiile de biodiversitate realizate de către Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA, din surse proprii. Având în vedere faptul că suprafața ROSCI 0019 Călimani - Gurghiu se suprapune parțial peste suprafața Parcului Național Călimani și că pentru Parcul Național Călimani există studii de biodiversitate și Plan de Management elaborate în cadrul unui alt proiect finanțat prin POS Mediu, datele necesare pentru elaborarea Planului de Management integrat, relevante pentru această suprafață, au fost preluate din Planul de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

A.2. Baza legală a Planului de Management

Planul de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe a fost elaborat conform prevederilor constituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice aprobată prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, care stabilește prin articolul 21 alineatul 7 că :

"Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii totale a ariilor naturale protejate, se va realiza un singur plan de management, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive de management. În cazul suprapunerii parțiale a ariilor naturale protejate, planurile de management ale acestora se elaborează astfel încât în zonele de suprapunere să existe o corelare a măsurilor de conservare, cu respectarea categoriei celei mai restrictive de management."

Art. 21. prevede următoarele:

alineatul 1 - Planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate care au structuri de administrare special constituite se elaborează de către administratorii acestora, prin consultarea consiliilor consultative de administrare, se avizează de către consiliile științifice și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, apelor și pădurilor, emis în baza avizelor autorităților publice centrale din domeniul culturii, dezvoltării regionale și administrației publice și al agriculturii și dezvoltării rurale.

alineatul 7 - Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii totale a ariilor naturale protejate, se va realiza un singur plan de management, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive de management. În cazul suprapunerii parțiale a ariilor naturale protejate, planurile de management ale acestora se elaborează astfel încât în zonele de suprapunere să existe o corelare a măsurilor de conservare, cu respectarea categoriei celei mai restrictive de management.

PM reprezintă un cadru stabil și comun de armonizare a obiectivelor de conservare și protecție ale capitalului natural cu cele ce vizează dezvoltarea socio-economică în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe, lucru care denotă caracterul integrat al acestuia.

Ținând cont de faptul că acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale ce acoperă o suprafața foarte mare (peste 200.000 ha), cu multe comunități și activități umane în zonă, ce au un impact asupra valorilor naturale, modificări ce pot totuși apărea și sub cauzalitatea unor factori naturali, planul operațional a fost elaborat ținându-se cont atât de interesele de conservare a speciilor și habitatelor, dar și de interesele socio economice specifice zonei.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform articolului 21 alineatul 5: "Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management."

Având în vedere obligația legală de elaborare a unui plan de management integrat, în cele ce urmează se va face referire la toate ariile protejate care se suprapun cu cele două arii protejate de interes comunitar.

B. Descrierea Ariei Protejate

B.1. Informații Generale

B.1.1. Localizare

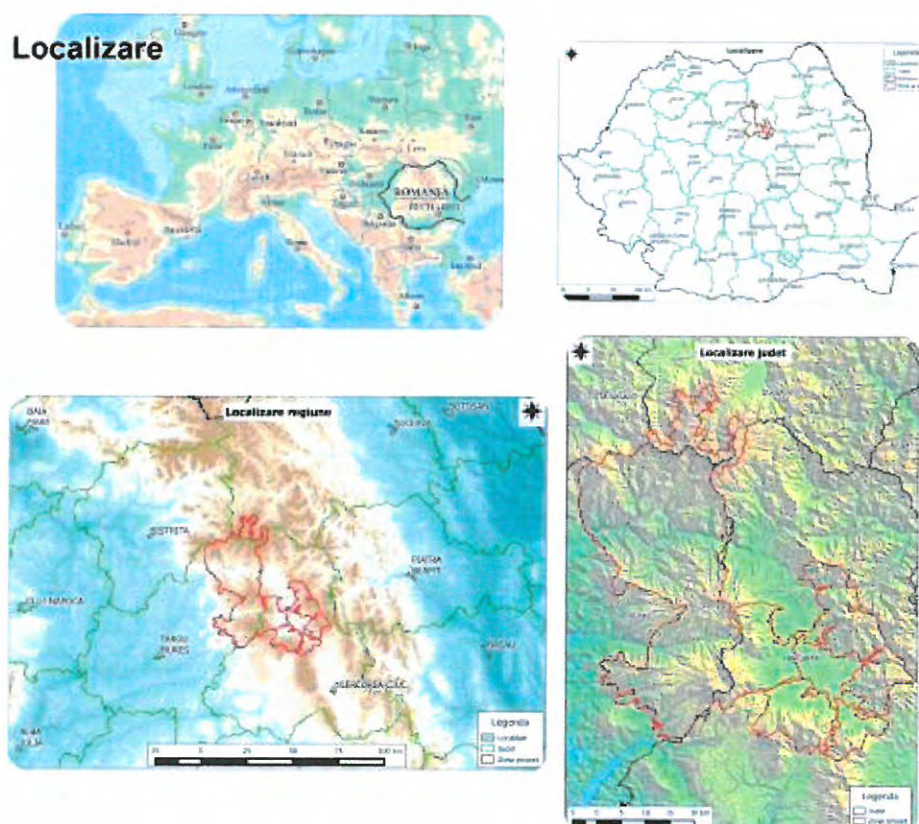

Figura 1. Localizarea Ariilor protejate PNDMS+

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

PNDMS+ se întinde pe o suprafață de 208.859,85 ha pe teritoriile administrative a patru județe: Harghita 36,5%, Mureș 58 %, Suceava 5% și Bistrița-Năsăud 0,5%.

Acesta cuprinde parțial localitățile: Jud. Harghita: Bilbor, Borsec, Cârța, Ciumani, Corbu, Dănești, Ditrău, Gheorgheni, Joseni, Lăzarea, Praid, Remetea, Sândominic, Sărmaș, Subcetate, Suseni, Toplița, Tulgheș, Vărșag, Voșlăbeni. Jud. Mureș: Brâncovenești, Chiheru de Jos, Deda, Eremitu, Gurghiu, Hodac, Ibănești, Lunca Bradului, Răstolița, Rușii-Munți, Sovata, Stânceni, Vătava. Jud. Suceava: Dorna Candrenilor, Panaci, Poiana Stampei, Șaru Dornei.

La nivel regional: Situl este inclus în două regiuni de dezvoltare: Regiunea de Dezvoltare Centru și Regiunea de Dezvoltare Nord-Est.

La nivel județean: Situl este situat pe teritoriul județelor Mureș, Harghita, Suceava și Bistrița Năsăud.

Zona de implementare a prezentului plan de management și suprafața PNDMS+ este redată mai jos pentru fiecare sit în parte după cum urmează:

- Parcul Natural Defileul Mureșului Superior: Latitudine N 46° 57' 37" și Longitudine E 25° 5' 20"
Județul Mureș: Deda 3,62%, Răstolița: 14,91%, Lunca Bradului: 9,63%, Stânceni: 23,78%.
- ROSCI0019 Călimani – Gurghiu: Latitudine N 46° 54' 55" și Longitudine E 25° 5' 59".
Județul Harghita: Bilbor (3%), Joseni (5%), Praid (2%), Toplița (6%);
Județul Mureș: Chiheru de Jos (67%), Deda (38%), Eremitu (19%), Gurghiu (15%), Hodac (1%), Ibănești (71%), Lunca Bradului (99%), Răstolița (99%), Rușii-Munți (<1%), Sovata (68%), Stânceni (94%), Vătava (25%);
- ROSCI0113 Mlaștina după Luncă: Latitudine N 46° 37' 56" și Longitudine E 25° 36' 6".
Județul Harghita: Suseni (1%), Voșlăbeni (3%)
- ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor: Latitudine N 46° 45' 32" și Longitudine E 25° 18' 33".
Județul Harghita: Joseni (<1%).
- ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior: Latitudine N 46° 57' 37" și Longitudine E 25° 5' 20".
Județul Mureș: Deda (3%), Lunca Bradului (12%), Răstolița (14%), Stânceni (14%).
- ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului: Latitudine N 46° 43' 47" și Longitudine E 25° 26' 20"
Acesta este amplasat pe 2 județe: Județul Mureș: Chiheru de Jos (21%), Ibănești (27%), Sovata (20%); Județul Harghita: Cârța (12%), Ciumani (88%), Joseni (68%), Lăzarea (15%), Praid (4%), Remetea (52%), Suseni (47%), Voșlăbeni (36%).
- ROSCI0279 Borzont
Județul Harghita: Joseni (<1%)
- Rezervația naturală Mlaștina După Luncă
Județul Harghita: Suseni (1%), Voșlăbeni (3%)
- Rezervația naturală Defileul Mureșului
Județul Mureș: Deda, Răstolița, Lunca Bradului, Stânceni
- Mlaștina cea mare Remetea
Județul Harghita: Remetea (<1%)

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

- Defileul Toplița-Deda
Județul Mureș: Deda, Răstolița, Lunca Bradului, Stânceni
- Molidul de rezonanță din Lăpușna
Județul Mureș: Ibănești (<1%)
- Piemontul Nyires
Județul Harghita: Joseni (<1%)
- Rezervația Peisagistică Seaca
Județul Mureș: Ibănești (<1%), Sovata (<1%)
- Rezervația naturală Scaunul Domnului
Județul Mureș: Răstolița (<1%)

PNDMS+ se situează în regiunea central-estică a României iar sub aspect fizico-geografic aceasta se găsește în Grupa Centrală a Carpaților Orientali (Carpații Moldo-Transilvani), suprapunându-se peste unitățile majore de relief Munții Călimani, Munții Gurghiu, Munții Giurgeului, Nordul Munților Harghita care delimitează central Depresiunea Giurgeului și Defielul Mureșului Toplița-Deda.

Defileul Deda-Toplița are o lungime de 33 km și formează limita dintre Munții Călimani și Munții Gurghiu, de natură vulcanică, din grupa centrală a Carpaților Orientali. Munții Călimani și Gurghiu, munți situați la nord și respectiv la sud de defileul Mureșului aparțin compartimentului sud - estic al lanțului vulcanic neogen Oaș – Gutâi – Țibleș – Călimani – Harghita.

Defileul leagă Depresiunea Giurgeului cu Podișul Transilvaniei și reprezintă cea mai lungă străpungere prin lanțul vulcanic din țara noastră. Defileul este caracterizat de prezența unor sectoare foarte înguste, cu versanți abrupti și înalți, cu numeroase conuri de dejecție alcătuite din bolovăniș vulcanic.

În proiecție Stereografică 1970, coordonatele centroidului ariei protejate sunt: $x=519832.663$; $y=593909.856$.

B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

Desemnarea, limitele și categoriile de management ale PNDMS+

Ariile protejate ce fac obiectul Planului de Management cuprind arii naturale protejată de interes național cum ar fi Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și rezervațiile naturale, precum și arii protejate de interes comunitar conform Directivei Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, desemnat prin Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1143/2007, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011.

Actele normative care au stat la baza desemnării lor sunt prezentate în tabelul de mai jos.

**Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate
anexe**

Tabel 1. Acte normative care au stat la baza declarării ariilor protejate

Aria protejată	Declarate și reconfirmate prin*
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	Hotărârea nr. 1143 din 18 septembrie 2007 privind instituirea de noi arii naturale protejate. Avizat de Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii cu nr. 1.098/CJ/25.04.2006 B, 1.752/4.04.2006.
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior	Hotărârea de Guvern nr. 1284 / 2007 Hotărârea de Guvern nr. 971/2011
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului	Hotărârea de Guvern nr. 1284 / 2007 Hotărârea de Guvern nr. 971/2011
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 2387/2011
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă	Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor	O MMDD nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011
ROSCI0279 Borzont	O MMDD nr. 1.964 / 2007 Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011
Defileul Mureșului	Legea nr. 5/ 6 martie 2000
Mlaștina cea mare Remetea	Legea nr. 5/ 6 martie 2000 Hotărârea Consiliului Județean Harghita Nr. 162/2005
Mlaștina după Luncă	Legea nr. 5/ 6 martie 2000 Hotărârea Consiliului Județean Harghita Nr. 162/2005.
Defileul Toplița-Deda	Legea nr. 5/ 6 martie 2000
Molidul de rezonanță din Lăpușna	Hotararea Consiliului Judetean Mures nr. 19/1993 Legea nr. 5/ 6 martie 2000
Piemontul Nyires	Legea nr. 5/ 6 martie 2000 Hotărârea Consiliului Județean Harghita Nr. 162/2005
Rezervația Peisagistică Seaca	Hotărârea Consiliului Județean Mureș nr. 19/1993. Hotărârea de Guvern nr. 2151/2004
Rezervația naturală Scaunul Domnului (V.38.)	Hotărârea de Guvern nr. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.

Limitele PNDMS (Anexa 1) au fost stabilite prin Hotărârea nr. 1143 din 18 septembrie 2007 privind instituirea de noi arii naturale protejate. Limitele PNC (Anexa1) au fost stabilite prin Hotărârea nr. 230 din 4 martie 2003 privind delimitarea rezervatiilor biosferei, parcurilor nationale si parcurilor naturale si constituirea administratiilor acestora. Limitele Siturilor Natura 2000, anexe ale PNDMS, sunt puse la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului prin intermediul paginii de internet www.biodiversity.ro/n2000, conform actului normativ menționat. Hărțile se găsesc pe pagina web a Ocolului Silvic de Regim Gheorgheni, <http://www.osrgh.ro/natura-2000-rospace0033-depresiunea-muntii-giurgeului.php?lang=ro>.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Limitele PNDMS+ și a rezervațiilor naturale care sunt integral parte a sitului sunt prezentate pe harta din Figura 2.

Conform recomandărilor IUCN¹, orice arie protejată poate fi încadrată într-una din cele șase categorii de management² definite de această organizație pe baza obiectivelor de management. Categoria de management reflectă principalele obiective de management așa cum sunt definite de către IUCN. Toate ariile protejate, indiferent de motivele desemnării sau de nivelul la care sunt desemnate (național sau european), pot fi încadrate într-una din cele 6 categorii IUCN (Dudley 2008). Ca urmare, pe lângă tipurile de arii protejate de interes național definite în legislația românească - care corespund categoriilor IUCN Ia, II, III, IV, V -, și siturile Natura 2000 pot fi încadrate în categoriile IUCN. Încadrarea ajută la înțelegerea obiectivelor de management așa cum sunt descrise în ghidul IUCN. Având în vedere principalele obiective de management ale acestor situri, se poate face o corespondență cu categoriile de management IUCN, care este prezentată în Tabelul 2. Analizând obiectivele de management, se consideră că ariile protejate care fac obiectul acestui plan pot fi încadrate fie în categoria IV IUCN - arii pentru managementul habitatelor și speciilor, fie în categoria V – peisaj terestru protejat.

Tabelul de mai jos prezintă categoria de management în care se încadrează fiecare arie protejată, conform criteriilor IUCN.

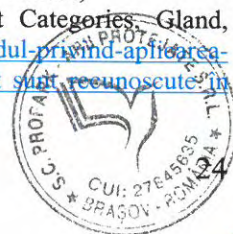
Tabel 2. Situația PNDMS+ la care se referă planul de management

Numele PNDMS+	Categorii PNDMS+ conform	
	Legislației Românești	IUCN
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior	PN	V
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior	SPA	V
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului	SPA	V
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	SCI	V
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă	SCI	V
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor	SCI	V
ROSCI0279 Borzont	SCI	V
Defileul Mureșului	Rezervație naturală	IV
Mlaștina cea mare din Remetea	Rezervație naturală	IV
Mlaștina după Luncă	Rezervație naturală	IV
Defileul Toplița-Deda	Rezervație naturală	IV
Molidul de rezonanță din Lăpușna	Rezervație naturală	IV
Piemontul Nyires	Rezervație naturală	IV
Rezervația Peisagistică Seaca	Rezervație naturală	IV
Scaunul Domnului	Rezervație naturală	IV

În ceea ce urmează sunt redată hărțile ariilor protejate care constituie PNDMS+ după cum urmează:

¹ Uniunea Internațională de Conservare a Naturii (International Union for Conservation of Nature)

² Dudley, N., (Editor) (2008) Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. Gland, Switzerland: IUCN – versiunea în limba română: <http://www.propark.ro/ro/publicatii/ghidul-pnwd-aplicarea-categoriilor-de-management-al-ariilor-protejate-75.html>. Aceste categorii de management sunt recunoscute în Legea 49/2011.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Muresului Superior și ariile naturale protejate anexe

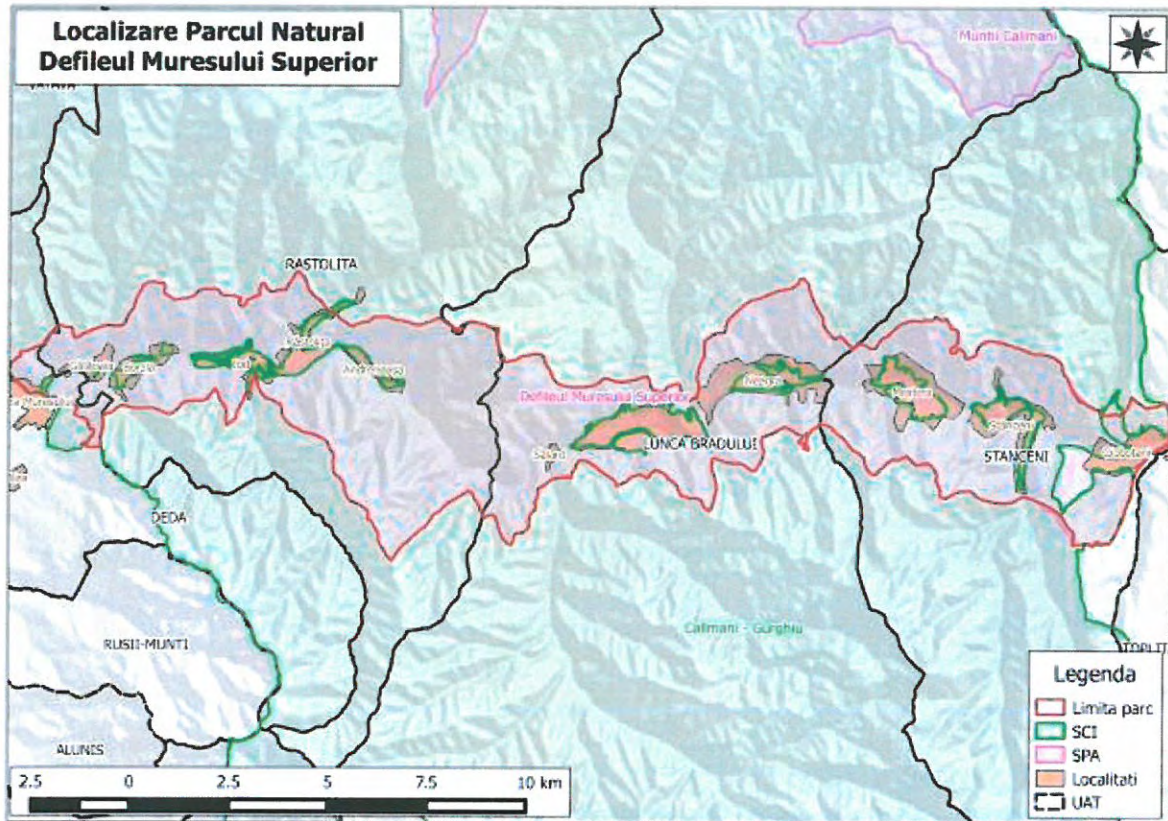

Figura 2a.

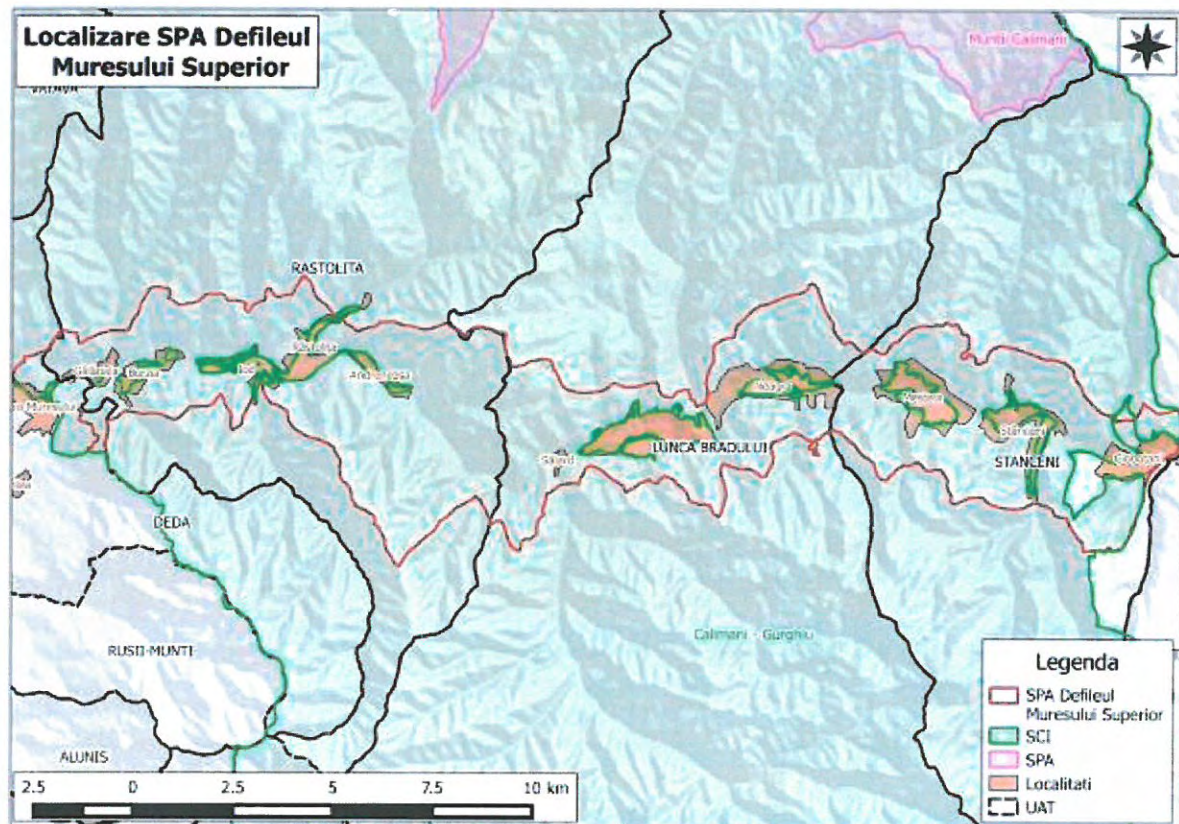

Figura 2b.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

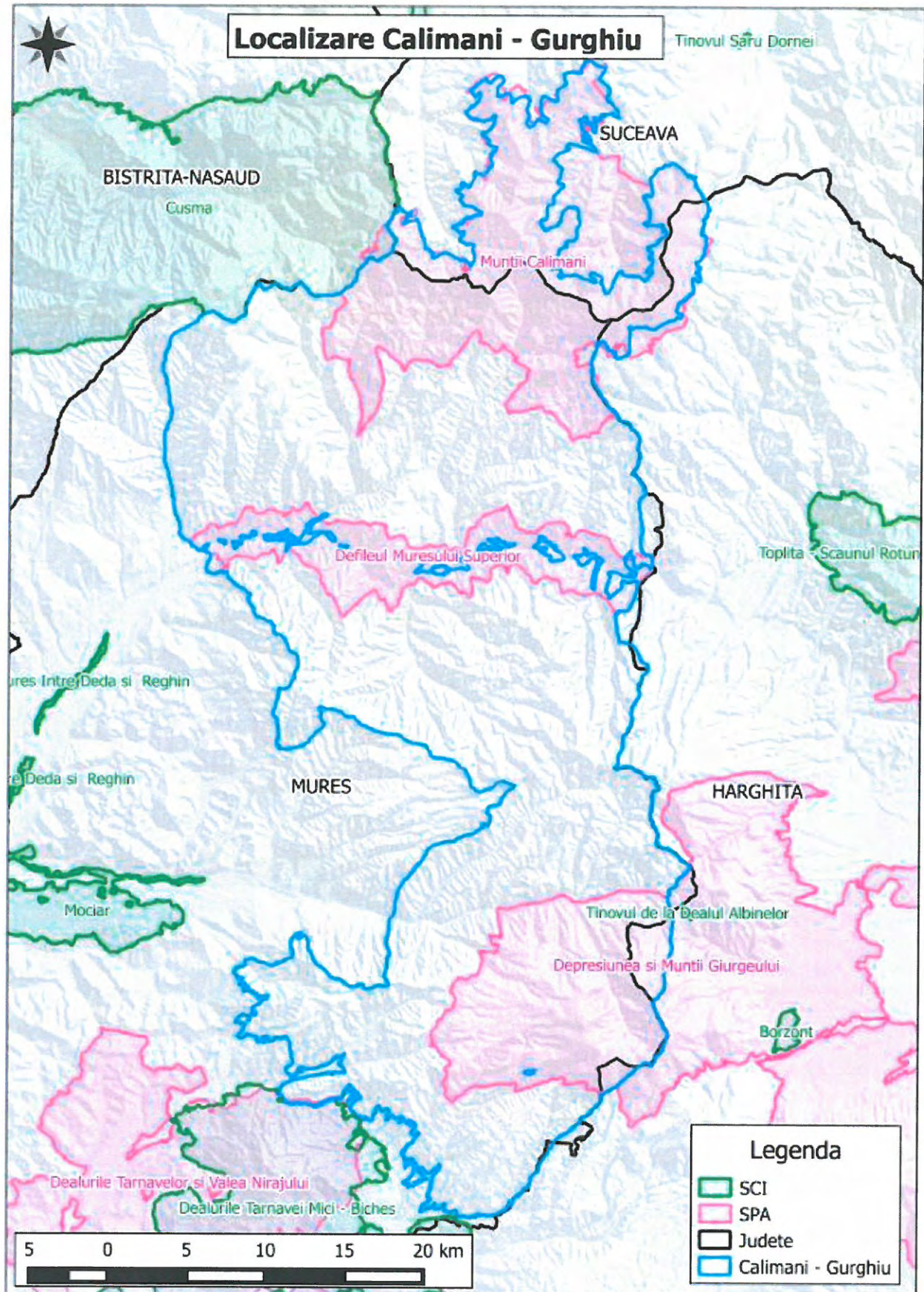

Figura 2c.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

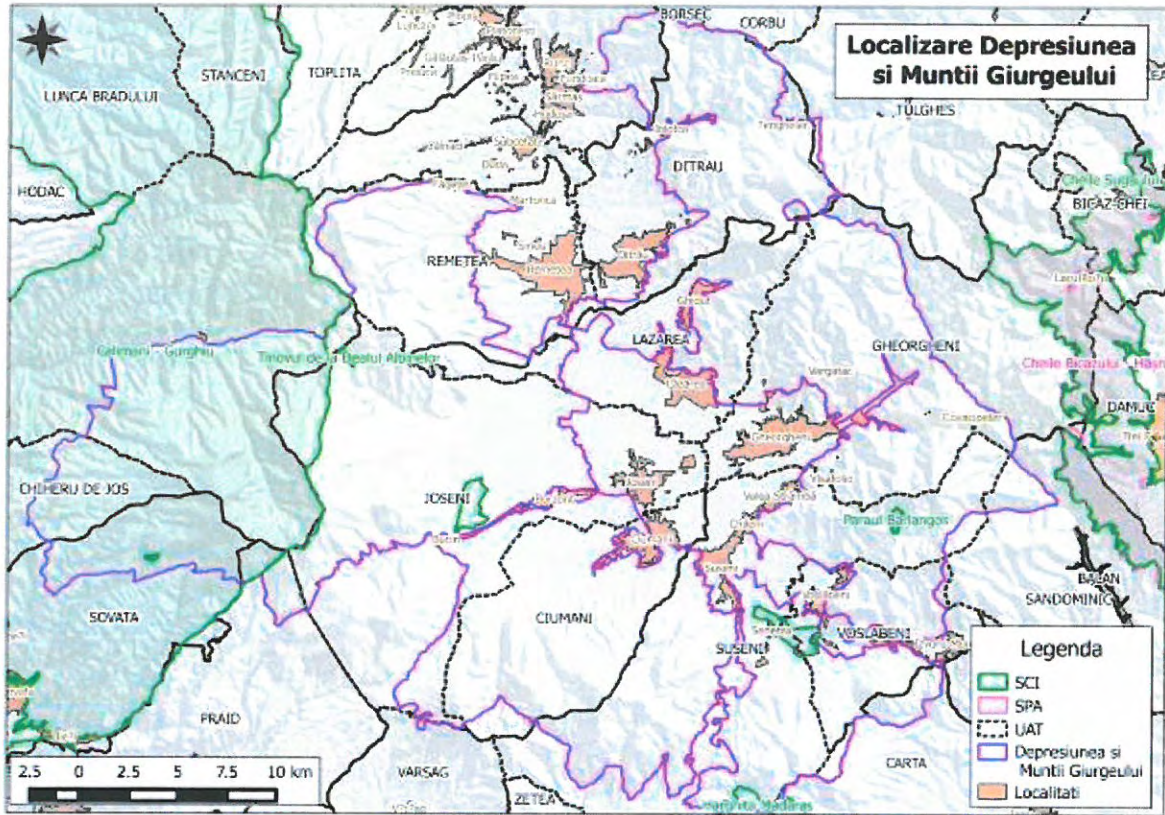

Figura 2d.

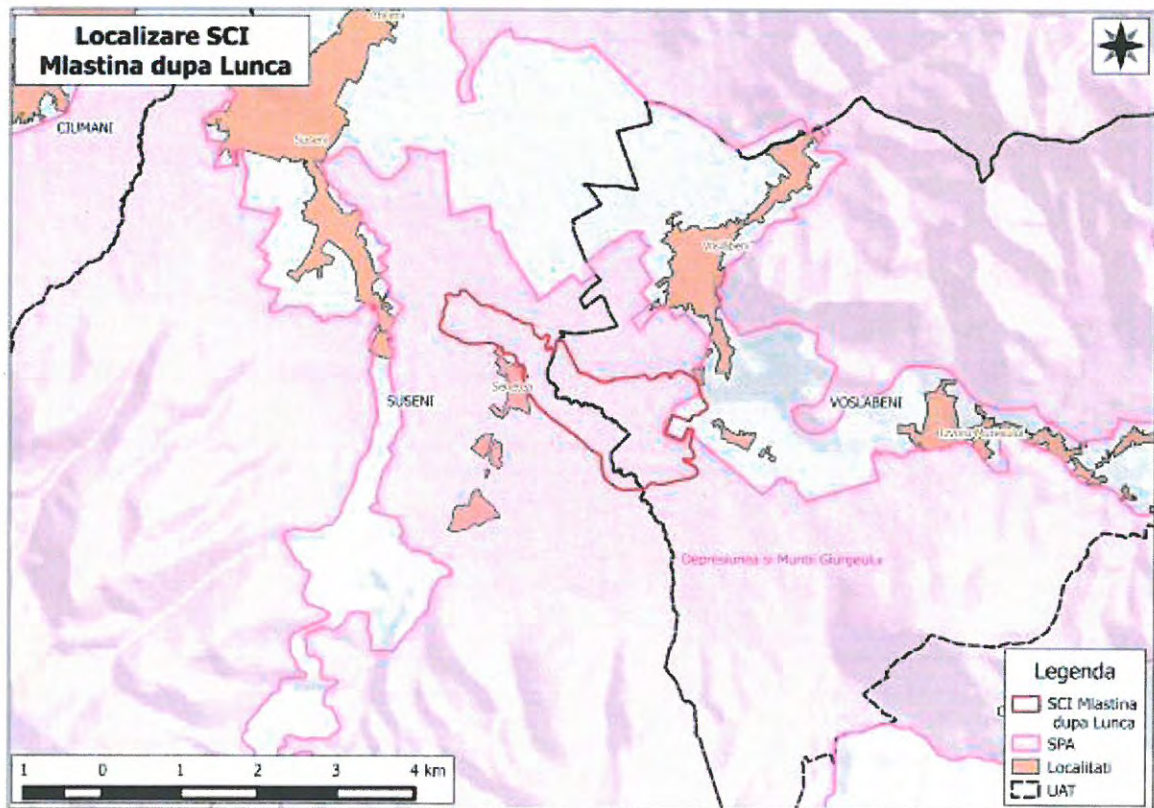

Figura 2e.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

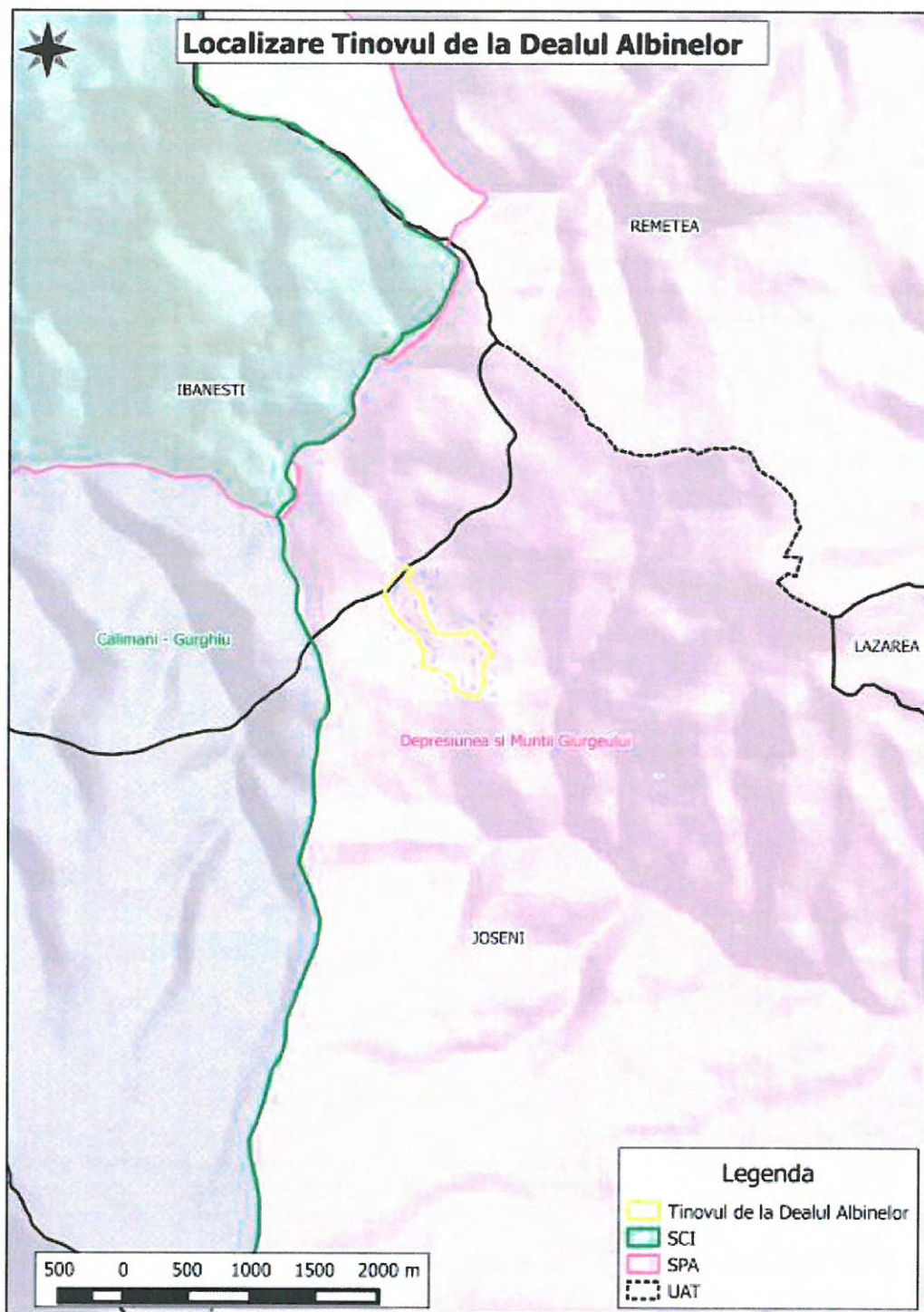

Figura 2f.

Figura 2 a-f. Hărțile ariilor protejate ce se suprapun cu PNDMS+ și localizarea acestora.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureşului Superior și ariile naturale protejate anexe

Arii protejate limitrofe

Ariile protejate situate în vecinătatea PNDMS+ sunt:

- ROSCI 0297 - Dealurile Târnavei Mici – Bicheș,
- ROSPA 0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului,
- ROSCI 0320 Mociar,
- ROSCI 0368 Râul Mureș între Deda și Reghin,
- ROSCI 0051 Cușma,
- ROSCI 0101 Larion,
- ROSCI 0249 Tinovul Șarul Dornei,
- ROSCI 0252 Scaunul Rotund-Borsec,
- ROSCI0090 Harghita Mădăraș,
- ROSPA0018- Cheile Bicazului – Hășmaș;

Aceste arii protejate sunt importante pentru speciile din PNDMS+, întrucât anumite specii au nevoie de spații întinse, dincolo de limitele PNDMS+, fiind în același timp foarte importantă asigurarea de coridoare ecologice între ele. În plus, colaborarea cu administratorii acestor arii protejate poate contribui la creșterea eficienței conservării acestor specii și habitate, majoritatea speciilor și tipurilor de habitate fiind comune.

Administrarea PNDMS+

Administrarea PNDMS+, este asigurată de SC Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA numită în continuare Administrator, conform Contractului de administrare nr. 6/18.03.2010 contract de administrare modificat prin actul adițional nr.1, încheiat între aceasta și Ministerul Mediului și Pădurilor.

S.C. Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni S.A. a fost înființat cu data de 16.06.2006 de către Uniunea Composesoratelor din Zona Gurghiului și de către composesoratele Joseni, Remetea, Lăzarea și Ciurmani. Este înregistrată din 2006, cu personalitate juridică română de drept privat, independentă de instituțiile publice, de stat sau private, române sau străine și este apolitică. Organizația își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii 31/1990, și ale normelor imperative cuprinse în legislația română în vigoare și a celor specificate în statut.

B.1.3. Elaborarea, modificarea, actualizarea și implementarea Planului de Management

Procesul de elaborare a Planului

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Procesul de elaborare a Planului de Management a avut la bază datele și informațiile furnizate de către experții angajați în realizarea studiilor de specialitate, în cadrul proiectului "MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE", finanțat Programul Operațional Sectorial "Mediu", axa 4 – Protecția Naturii, lista acestor studii fiind prezentată în introducerea capitolului B.3. Mediul biotic. O importantă sursă de informații au fost și datele din surse proprii furnizate de către Administrator, Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA, pentru acele suprafețe care nu au făcut obiectul proiectului mai sus menționat. Pe baza acestor date și informații a fost realizată analiza contextului ariei protejate, evaluarea tendințelor în starea valorilor și impactului prezent și posibil al amenințărilor și presiunilor și au fost stabilite direcțiile principale de management, stabilindu-se și o serie de măsuri și activități pentru realizarea obiectivelor. Atât analiza cât și evaluarea și planificarea s-au realizat cu implicarea activă a Administrației, a reprezentanților organizațiilor responsabile cu administrarea siturilor, experților biologi și a principalilor gestionari ai terenurilor și resurselor naturale și a altor factori interesați care s-au întrunit în cadrul unor grupuri de lucru și/sau la întâlniri de consultare publică.

Au fost parcurse următoarele etape:

- Colectarea de informații – inclusiv privind starea speciilor și habitatelor de interes comunitar - și descrierea situației actuale a ariilor protejate;
- Analiza valorilor ariilor protejate precum și a presiunilor și amenințărilor la adresa lor;
- Definirea viziunii și a programelor de management;
- Stabilirea obiectivelor, definirea de direcțiilor de management pentru programele stabilite, identificarea indicatorilor și stabilirea priorităților;
- Identificarea acțiunilor și măsurilor de management necesare și/sau recomandate pentru fiecare direcție de management;
- Identificarea și planificarea acțiunilor de monitorizare a implementării Planurilor de Management;
- Elaborarea strategiei de implementare a Planului de management.
- În vederea implicării factorilor interesați în procesul de analiză s-au organizat consultări și grupuri de lucru

Având în vedere faptul că suprafața Parcului Național Călimani se suprapune în cea mai mare parte peste suprafața ROSCI 0019 Călimani – Gurghiu, și că pentru Parcul Național Călimani există studii de biodiversitate și Plan de Management elaborate în cadrul unui alt proiect finanțat prin Axa 4, datele relevante pentru această suprafață au fost preluate din Planul de Management al Parcului Național Călimani.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Implementarea Planului de Management

Conform articolului 28 alineatul 7 al OUG 57/2007 "emiterea actelor de reglementare pentru planuri/proiecte/activități în ariile naturale protejate și, după caz, în vecinătatea acestora se realizează numai cu avizul administratorilor ... ariilor naturale protejate". Pentru acesta, Agențiile de Protecția Mediului, în cadrul procedurilor de reglementare, vor solicita Administrației, avizul pentru planuri/proiecte/activități în ariile naturale protejate și, după caz, în vecinătatea acestora. Administrația PNDMS+ va analiza documentația urmând următorii pași:

- Localizarea planului/proiectului/activității în cadrul PNDMS+
- Identificarea speciilor și/sau habitatelor afectate de investiție
- Analiza măsurilor de conservare necesare conform fișei speciilor/habitatelor
- Emiterea avizului pozitiv, emiterea avizului cu condiții sau după caz emiterea avizului negativ pentru planul/proiectul/activitatea solicitată.
- În cazul în care planul/proiectul/activitatea solicitată nu are impact asupra valorilor din PNDMS+ se aplică legislația de mediu din Romania.

Hărțile de distribuție se vor modifica pe parcursul implementării Planului de Management, doar pe baza raportului științific privind monitorizarea speciilor și habitatelor. Raportul științific va fi supus în prealabil aprobării Consiliului Științific al PNDMS+.

Având în vedere faptul că Parcul Național Călimani are structură proprie de administrare, independent de Administrația PNDMS+, în cazul planurilor/proiectelor/activităților de pe suprafața Parcului Național Călimani, la procedura de reglementare va participa Administrația Parcului Național Călimani.

Responsabilitatea implementării Planului

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor de management pentru conservarea biodiversității, inclusiv prin utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administratorului, dar și al gestionarilor de terenuri și resurse naturale și a autorităților, așa cum se precizează în articolul 21 alineatul 6 al OUG 57/2007: "Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management." Ca urmare, Planul Operațional de la Capitolul D.4, stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor și măsurilor de management necesare realizării direcțiilor de management.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Planul de management este un instrument important pentru asigurarea protejării pe termen lung, într-un mod integrat, a valorilor naturale și culturale ale zonei, care sunt de fapt resursele disponibile pentru dezvoltarea durabilă. Ca urmare este important ca prevederile Planului de management să fie integrate în planurile strategice relevante, de la toate nivelurile, conform articolului 21 alineatul 5 din OUG 57/2007: "Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management."

Aprobarea, modificarea și actualizarea Planului

Planul de Management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe și Regulamentul acestora se vor aviza de către Consiliul Științific și se vor aproba prin ordin de ministru, conform prevederilor OUG 57/2007, care stipulează că:

"Planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate care au structuri de administrare special constituite se elaborează de către administratorii acestora, prin consultarea consiliilor consultative de administrare, se avizează de către consiliile științifice și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, apelor și pădurilor, emis în baza avizelor autorităților publice centrale din domeniul culturii, dezvoltării regionale și administrației publice și al agriculturii și dezvoltării rurale." – Art.21 alin 1.

Planul de management se elaborează pentru o perioadă de 10 ani, dar Planul operațional se stabilește pe 5 ani. Planul operațional se va revizui cu avizul Consiliului Științific și, dacă apar modificări majore în direcțiile de management ca urmare a recomandărilor ce derivă din procesul de monitorizare, se urmează procedura legală de modificare a Planului. După trecerea perioadei de valabilitate Planul se revizuieste printr-o procedură similară cu procedura de realizare a Planului de Management.

Eventualele modificări ale Planului necesare a fi realizate înainte de perioada de 10 ani se fac conform prevederilor legale pentru modificarea actului de aprobare.

Notă: Se recomandă realizarea unei analize a direcțiilor de management definite prin Planul operațional la 5 ani pentru ca, în baza rezultatelor monitorizării acțiunilor de management, să se corecteze/modifice – dacă este necesar – direcțiile și, respectiv, măsurile de management. Necesitatea modificării poate apărea și din cauza unor modificări naturale neprevăzute pe teritoriul ariei protejate.

B.1.4. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor

Din punct de vedere al drepturilor de proprietate, administrare și folosință a terenurilor din PNDMS+, se regăsește o situație extrem de variată, cu numeroase instituții și persoane fizice deținătoare de drepturi asupra terenurilor. Teritoriul Parcului Natural Defileu Mureșului Superior și a ariilor protejate anexe se întinde pe 4 județe și cuprinde următoarele Unități Administrativ Teritoriale după cum urmează:

Județul Mureș: Brâncovenești (<1%), Chiheru de Jos (67%), Deda (38%), Eremitu (21%), Gurghiu (15%), Hodac (<1%), Ibănești (73%), Lunca Bradului (>99%), Rușii-Munți (<1%), Răstoarnă (>99%), Sovata (71%), Stânceni (93%), Vătava (25%).

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

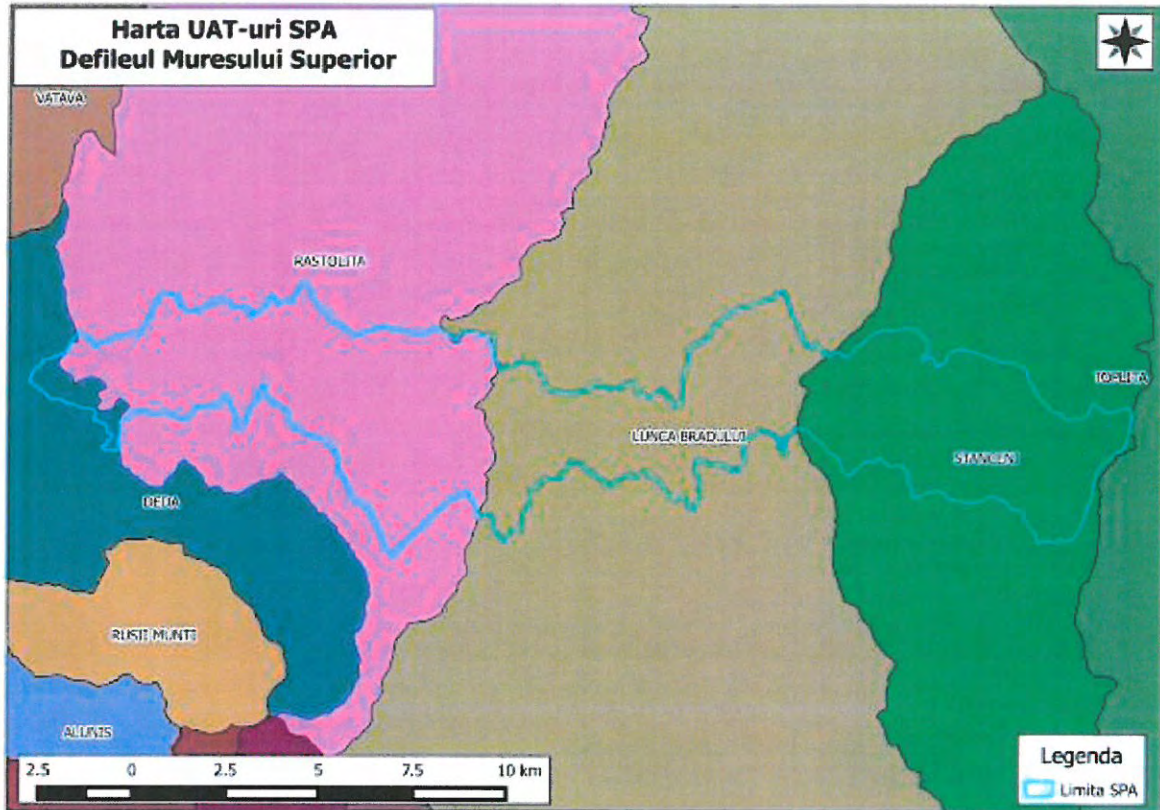

Figura 3b.

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Figura 3c.

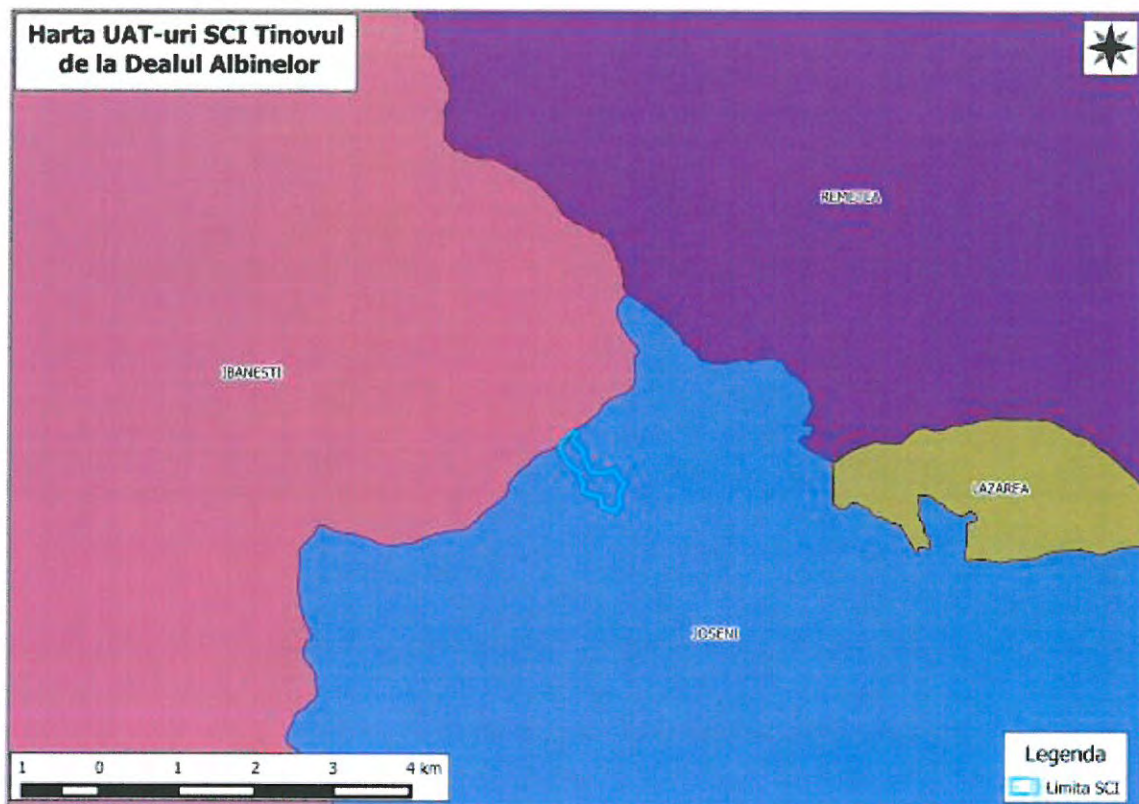

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Figura 3f.

Figura 3 a-f. Hărțile UAT-urilor peste care se suprapun ariile protejate PNDMS+.

În cazul *terenurilor agricole* (toate categoriile: arabil, pășuni, fânețe), acestea sunt în cea mai mare parte în proprietatea persoanelor fizice.

Terenurile forestiere sunt reprezentate în cea mai mare parte de vegetație forestieră din fondul forestier.

Terenurile cu drumuri de pe teritoriul PNDMS+ au destinații diferite:

- drumuri publice (destinate circulației rutiere și pietonale, în scopul satisfacerii cerințelor generale de transport ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării) gestionate de Compania Națională de Administrare a Drumurilor Naționale din România (drumurile naționale și europene), de Consiliul Județean Harghita (drumurile județene) și de către autorități ale administrației publice locale (drumuri comunale și orașenești, drumuri de exploatare agricolă);
- drumuri de utilitate privată (destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier și pietonal spre obiectivele economice, forestiere, petroliere, miniere, agricole, energetice, industriale etc., drumuri de acces în incinte și din interiorul incintelor, drumuri pentru organizările de șantier) gestionate de proprietari.

Terenurile ocupate cu căi ferate, respectiv construcțiile care le deserveșc, sunt proprietatea publică sau privată a statului și sunt gestionate de Căile Ferate Române.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Terenurile cu ape (lucirile de apă și cursurile de apă), respectiv terenurile cu diguri și regularizări ale cursurilor de apă, aparțin în cea mai mare parte statului, fiind gestionate de Administrația Națională Apele Române în mod direct.

Terenurile cu lucrări de îmbunătățiri funciare (amenajările de desecare și drenaj, lucrări de combatere a eroziunii solului și de ameliorare a terenurilor afectate de alunecări, etc.) sunt administrate de A.N.I.F. (Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare), care are rolul de a administra infrastructura de îmbunătățiri funciare aparținând domeniului public și privat al statului.

Terenurile agricole sunt, în general, gestionate, rata abandonului fiind redusă. Dar în ultimii 20 de ani multe din pajiști au fost arate, fiind utilizate ca terenuri agricole.

Tabel 3. Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin

Proprietar	Categoriile de terenuri deținute					
	Pădure	Pășune	Fânețe	Arabil	Luciu apă	Altele (Vii, livezi)
Statul Român	✓	✓			✓	
Primării	✓	✓	✓	✓		✓
Biserici	✓	✓	✓	✓		
Persoane fizice	✓	✓	✓	✓		✓
Persoane juridice de drept privat	✓	✓	✓	✓	✓	✓

B.1.5. Factorii interesați

Pentru atingerea obiectivelor Planului de Management este obligatorie implicarea diversilor factori interesați. În cadrul procesului de realizare a planului de management au fost identificați factorii interesați din raza Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe, felul în care ei sunt influențați de desemnarea ariei protejate și modalitatea de implicare în implementarea planului de management.

În tabelul de mai jos este prezentată lista instituțiilor și organizațiilor care au sarcini de aplicare a legislației, administrative, de gestionare a terenurilor și resurselor, economice sau interese de altă natură pe teritoriul PNDMS+ (de exemplu de interes educativ).

Principalii factori interesați pentru AP Parcul Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe sunt toate comunele cu locuitorii acestora prin reprezentanții lor legali (primării și consilii locale), Agențiile de Protecția Mediului din cele 3 județe, Consiliile Județene, Administrația Bazinală Mureș cu Sistemele de Gospodărire a Apelor subordonate, ANIF-prin sucursalele din cele 3 județe.

Agencia pentru Plăți și Intervenții Agricole-prin sucursalele județene joacă un rol important în managementul valorilor, prin schemele voluntare de agromediu dar și prin politicile de încurajare a folosinței tradiționale a terenurilor, reprezintă un factor interesat important, de care trebuie să se țină seama în implementarea tuturor măsurilor de conservare a habitatelor.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Un rol deloc de neglijat îl au de asemenea gestionarii de fond forestier, fie prin Ocoalele silvice de stat sau prin ocoalele silvice de regim, prin aplicarea unui management adecvat al acestor suprafețe.

De asemenea, Administrația Națională Îmbunătățiri Funciare, prin realizarea și menținerea canalelor de desecare, sau a altor lucrări cu potențial impact asupra mediului natural, influențează major speciile și habitatele existente, dar și folosința terenurilor.

Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management este redată în Anexa 2.

B.1.6. Resurse pentru management și infrastructura

B.1.6.1. Administrare

Administrația Parcului Natural Defileul Mureșului Superior (APNDMS) este înființată cu rol de analiză, planificare, supraveghere și control pe teritoriul Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și a ariilor naturale protejate anexe. Administrația funcționează în baza unui contract de administrare încheiat cu Ministerul Mediului și Pădurilor. Prin acest contract Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA și-a asumat răspunderea pentru dotarea și finanțarea administrației parcului.

Administrația are următoarele obligații principale:

- să administreze aria naturală protejată;
- să controleze modul de aplicare a legislației și a planului de management;
- să ia toate măsurile necesare în vederea asigurării unei protecții eficiente a ariei naturale protejate și a valorilor patrimoniului natural;
- să contribuie la monitorizarea speciilor și habitatelor de interes național și comunitar, precum și la cartarea habitatelor și distribuția speciilor;
- să elaboreze și să transmită spre aprobare, la autoritatea responsabilă, regulamentul ariei naturale protejate;
- să elaboreze și să transmită spre aprobare autorității responsabile planul de management al ariei naturale protejate;
- să asigure instruirea necesară a persoanelor implicate în activitatea de custodie;
- să promoveze acțiuni de conștientizare și informare a populației locale, cu privire la necesitatea protecției naturii și la rolul ariilor naturale protejate;
- să furnizeze prompt informații la solicitarea autorității responsabile și să înștiințeze direct și operativ despre producerea oricărui eveniment care a adus sau poate aduce prejudicii capitalului natural;
- să prezinte autorității responsabile un raport anual complet privind starea ariei naturale protejate, modul de gestionare a eventualelor probleme apărute și acțiunile întreprinse în baza planului de management, precum și situația realizării obligațiilor asumate;
- să identifice orice prejudicii cauzate de terțe persoane bunurilor patrimoniului natural;
- să informeze, în scris, autoritatea responsabilă, în termen de 48 de ore de la producerea/luarea la cunoștință a prejudiciului.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Structura organizatorică a administrației se prezintă în Figura 4.

Având în vedere faptul că suprafața Parcului Național Călimani se suprapune integral peste suprafața PNDMS+ și că pentru Parcul Național Călimani există studii de biodiversitate și Plan de Management elaborate în cadrul unui proiect finanțat prin Axa 4, datele relevante pentru această suprafață au fost preluate din Planul de Management al Parcului Național Călimani.

B.1.6.2. Personal (număr, poziție, responsabilități)

Echipa de administrare a PNDMS+ este parte a Ocolului Silvic de Regim Gheorghieni și are 14 angajați: (1 Director, 1 economist, 1 responsabil relații cu publicul, 1 specialist GIS, 1 biolog, 1 sef pază și 8 rangeri).

Aproximativ 75% din suprafața Ocolului Silvic de Regim Gheorghieni este inclusă în sit, 28 de pădurari și 5 șefi de district având atribuții directe legate de administrarea pădurilor din sit.

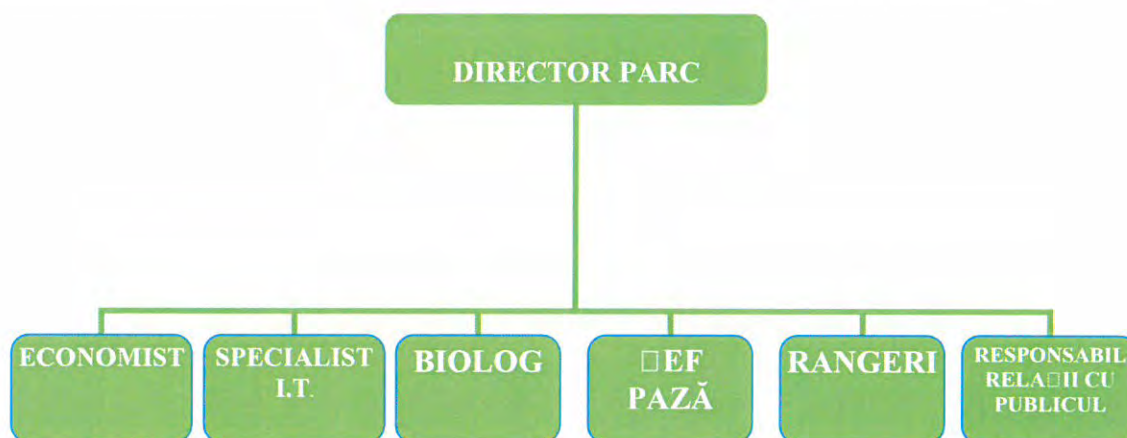

Figura 4. Organigrama echipei de Administrare

Organul de conducere a Administrației PNDMS+ este îndrumat de un consiliu științific, cu rol de autoritate științifică, pe teritoriul ariei naturale protejate, format din 13 membri, doi dintre aceștia fiind Directorul Parcului și Biologul Parcului.

Directorul Administrației PNDMS+ este angajat al OSRG. Conducerea OSRG este asigurată de administratorul societății și Consiliul de Direcție. OSRG a fost înființat cu data de 16.06.2006 de 4 composesorate-Joseni, Ciumani, Remetea, Lăzarea și Uniunea Composesoratelor din zona Gurghiului.

Activitățile curente sunt coordonate de directorul PNDMS+. Controlul finanțelor organizației se efectuează de către Contabilul șef al OSR Gheorghieni.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate
anexe

Vizat
Academia Română
Comisia pentru ocrotirea
monumentelor naturii

- Propunere pentru componența consiliului științific:
1. Dr. Ing. Ábrán Péter, APM Mureș;
  2. Ing. Both József, APM Harghita;
  3. Ing. Cenger Călin-Bogdan, APM Mureș;
  4. Dr. ing. Melles Előd, S.C.O.S de Regim Gheorgheni S.A.;
  5. Ing. Nicolae Manta, Ministerul Mediului și Pădurilor;
  6. Ing. Mihul Marla, WWF România;
  7. C.j. Mateiu Mariana, S.C.O.S. de Regim Gheorgheni S.A.;
  8. Papp Tamás, Grupul Milvus
  9. Dr. ing. Popa Ionel ICAS Câmpulung Moldovenesc
  10. Ing. Pop Sorin, Direcția Silvică Mureș;
  11. Dr. Orolan Silvia; Fac de Farmacia Tg-Mureș
  12. Director APNDMS
  13. Biolog APNDMS;

Figura 5. Documentul de desemnare a componenței Consiliului Științific

B.1.6.3. Sistemul decizional

Deciziile privind managementul operațional al PNDMS+ sunt luate de echipa de administrare a PNDMS+ din cadrul Administrației PNDMS+.

Deciziile finale, legate de realizarea oricăror investiții sau proiecte, sunt luate de către autoritățile de mediu, respectiv APM Harghita și Administrația Bazinală de Apă Mureș, în baza prevederilor legale în vigoare, prin eliberarea avizelor/acordurilor/autorizațiilor de mediu, respectiv al autorizațiilor de gospodărire a apelor. Administratorul are obligația să analizeze impactul potențial și să își exprime punctul de vedere pentru toate proiectele și planurile de pe teritoriul PNDMS+, avizul acestuia fiind obligatoriu, conform legislației în vigoare.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Planul de Management al PNDMS+ și Regulamentul final se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia și sunt aprobate prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale interesate.

Administratorul consultă factorii interesați în legătură cu deciziile și activitățile importante prin intermediul internetului, anunțuri la primărie și școli, întâlniri tematice.

B.1.6.4. Resurse pentru management

În prezent, Administratorul dispune de următoarea infrastructură pentru managementul PNDMS+:

- Sediul Administrației se află în Municipiul Gheorgheni, str. Gábor Áron, jud. Harghita, România și sediu secundar la loc. Gheorgheni, str. Kossuth Lajos, unde se asigură și serviciile legate de relația cu factorii interesați;
- Punct de lucru: Răstolița, sat Iod.

Pentru desfășurarea activităților, Administrația are în dotare:

- mijloace de transport: un autovehicul care este destinat, strict, gospodăririi sitului;
- tehnică de calcul, inclusiv pentru elaborarea de hărți, analize, prognoze, rapoarte în Sistem Informatic Geografic (GIS);
- echipament de teren și campare pentru echipă: corturi, , binocluri și alte echipamente/materiale pentru realizarea activităților de teren;
- echipament de telecomunicație: telefoane mobile;
- echipament de birotică.

B.1.7. Planuri și programe relevante pentru managementul AP

Menținerea, respectiv îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor din Situl N2000 PNDMS+ , nu este posibilă decât prin armonizarea tuturor planurilor care fac referire la sau pot avea impact asupra resursele naturale, respectiv a biodiversității. Conform prevederilor legale, armonizarea planurilor și programelor de pe teritoriul AP cu prevederile acestui plan de management va fi foarte importantă. În acest capitol sunt prezentate principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor AP.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Tabel 4. Principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor AP

Denumirea	Stadiul de elaborare	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru AP
Programul de Dezvoltare Economică a județului Harghita	Aprobat 2012	2012 - 2020	O parte din măsurile de dezvoltare converg cu interesele de promovare a valorilor PNDMS+ – Prioritatea 4 : Valorificarea potențialului turistic - în timp ce alte măsuri de dezvoltare pot constitui amenințări la adresa valorilor PNDMS+ dacă administrația PNDMS+ nu participă ca factor interesat în implementare.
Strategia Culturală a Județului Harghita pe perioada 2013-2020	Aprobat 2013	2013 - 2020	Crearea de sinergii între domenii, instituții și competențe, prevede posibilități de colaborare pe domenii precum:cultura și natura, cultura și arhitectura/valoarea peisagistică etc.
Strategie de Dezvoltare Rurală a Județului Harghita	Aprobat 2010	2010-2020	Programul 6. Sprijinirea agriculturii ecologice și bioagriculturii și Programul dezvoltarea funcțiilor alternative ale sectorului agrar, constituie interese comune cu obiectivele Planului de Management
Strategia de dezvoltare a turismului din județul Harghita	Aprobat 2009	2009 - 2019	Există interes, comun cu obiectivele Planului de Management, pentru dezvoltarea ecoturismului.
Planul de dezvoltare al județului Mureș	Aprobată 2014	2014 - 2020	Prevede măsuri: -continuarea dezvoltării cadrului de management și de administrare a ariilor protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Denumirea	Stadiul de elaborare	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru AP
Strategia de dezvoltare Economică și socială a județului Suceava	Aprobat 2011	2011 - 2020	Obiectivul prioritar 1:Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii, coordonată cu implementarea sistemelor adecvate de management al capitalului natural și de prevenire și gestionare a riscurilor natural, poate reprezenta un interes comun dar și o amenințare în cazul neimplicării ca factor interesat.
Plan de Dezvoltare Locală Regiunea Giurgeu G10	În curs de elaborare-	Valabilitate de 5 ani de la întocmirea planului	
Proiectul de execuție al autostrăzii Târgu Mureș - Iași	Studiu de fezabilitate în curs de elaborare		Reducerea conectivității pentru populațiile de carnivore mari.
Planul Urbanistic Zonal al comunei Suseni	În lucru		Se dorește extinderea intravilanului în zona Senetea.
Plan de Dezvoltare Locală, Grupul de Acțiune Locală Sóvidék-Hegyalja	Aprobat prin HAG GAL 12/08.07.2014	06.2015	Există planificate activități legate de AP: educație ecologică, trasee tematice, ecoturism
Amenajamente silvice	Situație în curs de întocmire	Valabilitate de 10 ani de la întocmirea amenajamentului	Trebuie evidențiate principalele practici de management silvic care pot afecta măsurile de conservare propuse prin prezentul plan.
Toate PUG și PUZ ale teritoriilor administrative incluse în AP	Situație în curs de întocmire	Diferită pentru fiecare din aceste planuri	Trebuie să evidențieze AP și principalele măsuri de management pentru a impune respectarea lor la nivel strategic

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

B.1.8. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

Planificarea și monitorizarea activităților de management se realizează anual, de colectivul de lucru al Administratorului, în cadrul unor ședințe de lucru. Nu se utilizează un anumit sistem de monitorizare, urmând să fie propus un sistem de monitorizare a eficienței managementului în urma elaborării planului de management.

Raportarea activităților către autoritățile responsabile pentru protecția mediului, respectiv Agenția de Protecția Mediului și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) se realizează anual.

Cu ajutorul resurselor financiare, identificate prin efortul Administratorului, s-au realizat până în prezent următoarele:

- Sesiuni de informare cu privire la PNDMS+ ;
- Amplasarea de panouri informative/educative-au fost montate 12 panouri;
- Organizarea a 12 prezentări în școlile din raza ariilor protejate (Ciumani, Lunca Bradului, Lăzarea, Ibănești, Suseni, Stânceni, Răstolița, Remetea, Valea Strâmbă, Oșloveni, Gheorgheni și Sovata);
- Concursul "Milioane de PET-uri";
- Sesiuni de informare cu privire la ariile protejate;
- Campanii de ecologizare anuale
- Reconstrucții ecologice prin plantații

Surse de venit pentru managementul ariilor protejate s-au constituit în principal din bugetul propriu al OSRG și proiectul "Managementul integrat al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe" finanțat prin POS Mediu – axa 4.

[Handwritten signature]

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

B.2. Mediul fizic

Relieful carpatic prin caracteristicile sale constituie un element cheie în analiza fizico-geografică a teritoriului, datorită faptului că acesta diversifică celelalte componente și elemente ale cadrului natural (floră, faună, climat, regim hidrologic, pedologie), care asocierea lor generează o suită de intercondiționări care vizează în mod selectiv anumite elemente de peisaj. Caracteristica lor principală este dată de structura zonală și lineară, intensă fragmentare longitudinală, precum și adaptarea rețelei hidrografice la stilul structural existent.

Aria Protejată PNDMS+ se desfășoară în regiunea central-estică a României iar sub aspect fizico-geografic aceasta se desfășoară peste Grupa Centrală a Carpaților Orientali (Carpații Moldo-Transilvani), peste unitățile majore de relief Munții Călimani, Munții Gurghiu, Munții Giurgeului, Nordul Munților Harghita care delimitează central Depresiunea Giurgeului și Defielul Mureșului Toplița-Deda.

Munții Călimani și Gurghiu sunt munți de origine vulcanică având pante mari (media peste 30°), relief extrem de variat și fac parte din lanțul eruptiv Căliman-Harghita situat în vestul Carpaților Orientali. Masivul Călimani aparține „arcului andezitic” apărut pe crusta continentală a blocurilor transilvan și panonic ca efect al coliziunii acestora cu placa eurasică, de la marginea estică a Bazinului Vienei și până la curbura Carpaților. Munții Gurghiului prezintă o creastă fragmentată de patru conuri vulcanice: Fâncel, Seaca, Șoimuș și Ciumani. În interiorul căldărilor vulcanice de 300-400 m adâncime sunt pante abrupte pline de blocuri de stâncă și bolovăniș. Munții Giurgeului formează o culme unitară, aparțin cristalinelui cu răzlețe petice de calcar și sunt puternic cutați transversal prin numeroase văi, marcând trecerea de la relieful eruptiv la cel cristalin cu schimbări în morfologie și peisaj.

Situl cuprinde în întregime Depresiunea Giurgeului și o parte din zonele înconjurătoare piemontane, aparținătoare Munților Giurgeului și Gurghiului. Depresiunea Giurgeului este una tipic intramontană, cu caracter de șes înalt (700-800 m altitudine), care se desfășoară pe valea superioară a Mureșului. Aceasta prezintă două subunități, importante de menționat:

- Câmpia piemontană Voșlăbeni – Remetea, în jumătatea sudică, alcătuită din lunca largă a Mureșului și conurile aluviale ale afluenților săi, cel mai important fiind Belchia (pe conul Belchiei se află orașul Gheorgheni);
- Podișul Toplița – Subcetate, în jumătatea nordică, format prin adâncirea cu 50 – 100 m a râului Mureș în stiva de aglomerate vulcanice (această stivă a fost scoasă la zi în urma îndepărtării de către eroziune a formațiunilor sedimentare ce o acoperea inițial, proces numit epigeneză);

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Defileul Mureșului Toplița-Deda are o lungime de 33 de km, se întinde între localitățile Călimănel și Bistra Mureșului, fiind situat între Munții Călimani și Munții Gurghiu. Valea transversală a Mureșului, tăiată aproape în totalitate în materiale vulcanice, datează încă din perioada anterioară erupțiilor și cuprinde sectoare înguste (Tarnița, Leu), determinate de regulă de apariția unor lave mai dure, ce alternează cu mici depresiuni de eroziune și tectonice (Ciobotani – Vârgani, Stânceni, Lunca Bradului, Răstolița);

Geologia, geomorfologia, formele de relief

Sub aspect geologic Munții Călimani și Gurghiu prezintă o variabilitate foarte mare, fiind munți de origine vulcanică, cu aglomerate vulcanice ce dau forme deosebit de pitorești. Altitudinea și structura vulcanică explică lipsa pășurilor de înălțime. Catena vulcanică se individualizează prin prezența a trei unități geologice orientate NS: zona axială centrală alcătuită din podişuri andezitice și piroclastice, care a furnizat material și pentru celelalte zone, o zonă vulcano-sedimentară care înconjoară zona centrală, bine reprezentată în sectorul de defileu al Mureșului Toplița-Deda, mai ales pe latura vestică a grupei sudice și depozitele de lahar (curgeri noroioase de material vulcanic) situate între formațiunile precedente și cele sedimentare de pe latura estică a depresiunii Transilvaniei, pe flancul vestic al Călimaniului. În Depresiunea Gheorgheni sunt prezente aluviuni ale râului Mureș și conul de dejecție al Văii Belcina, iar sub depunerile aluvionare, se constată prezența depozitelor vulcanogen-sedimentare, care ating o grosime de cca. 1000 m spre centrul depresiunii.

Hipsometria, Declivitatea terenului și Expoziția Versanților

Variabilitatea altitudinală joacă un rol foarte important, temperaturile având o distribuție invers proporțională cu acesta), cât și la nivel de biocenoză (marcându-și amprenta asupra etajelor fitoclimatice). Putem de altfel observa faptul că altitudinile cele mai mici (650-700 m-în depresiunea Giurgeului) sunt înregistrate pe cursul inferior al râului Mureș și pe aflunții intradepresionari ai acestuia. Semnificativă este în acest sens extensiunea mare a mlaștinilor din depresiunea Giurgeului și valea Mureșului. Altitudinile cresc treptat până în zona de cumpănă a apelor ce delimitează bazinele hidrografice ce converg până pe crestele înalte (Vf. Pietrosu 2100 m, Vf. Seaca, 1776 m, Vf. Fâncelu 1684, Pasul Bucin 1273 m).

Sub aspectul *fragmentării reliefului*, aceasta este maximă în zonele în care densitatea rețelei hidrografice este foarte bine organizată, în ariile depresionare și zonele care au cursuri de apă de ordin mic, alimentate de glacisuri sau din piemonturile din depresiuni. Aici, fragmentarea este de 100-300 m și facem referire la Masivul Călimani și Giurgeu, precum și la o parte din Depresiunea Giurgeu. Flancul vestic reprezentat de lanțul vulcanic precum și depresiunea Giurgeu-în partea sudică se caracterizează prin indici de fragmentare a reliefului cuprinși între 300 și 500 m.

Se remarcă de asemenea o dispunere paralelă a culoarelor muntoase și depresionare pe direcția NV-SE, paralelism ce explică diferențierile biopedoclimatice. Apar astfel fenomene de inversiune în peisaj cum este cazul depresiunii Giurgeului unde se înregistrează valori scăzute cu minime absolute de -35 grade Celsius care condiționează astfel și inversiuni de vegetație, molidul dominând în proporție de 90% pe fundul depresiunii, ca la contactul acesteia cu versanții să apară bradul.

Panta (declivitatea) este unul din factorii care influențează direct tipul și intensitatea proceselor geomorfologice și își pune puternic amprenta asupra peisajului, având un rol important și în

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

distribuția habitatelor prioritare, reprezentate de pădurile acidofile de conifere din zona montană, acestea fiind cele mai bine adaptate condițiilor de versanți cu înclinări mari și expoziții diferite, rar culmi, platouri situate pe expoziții cu insolație puternică. S-a remarcat de asemenea faptul că zonele de platou, cu declivitate mică, sunt preferate de făgete. Distribuția habitatelor în zona studiată este puternic influențată de expoziția reliefului, astfel, deși situate la altitudini similare, compoziția arboretelor diferă în funcție de poziționarea pe o parte sau alta a culmilor muntoase.

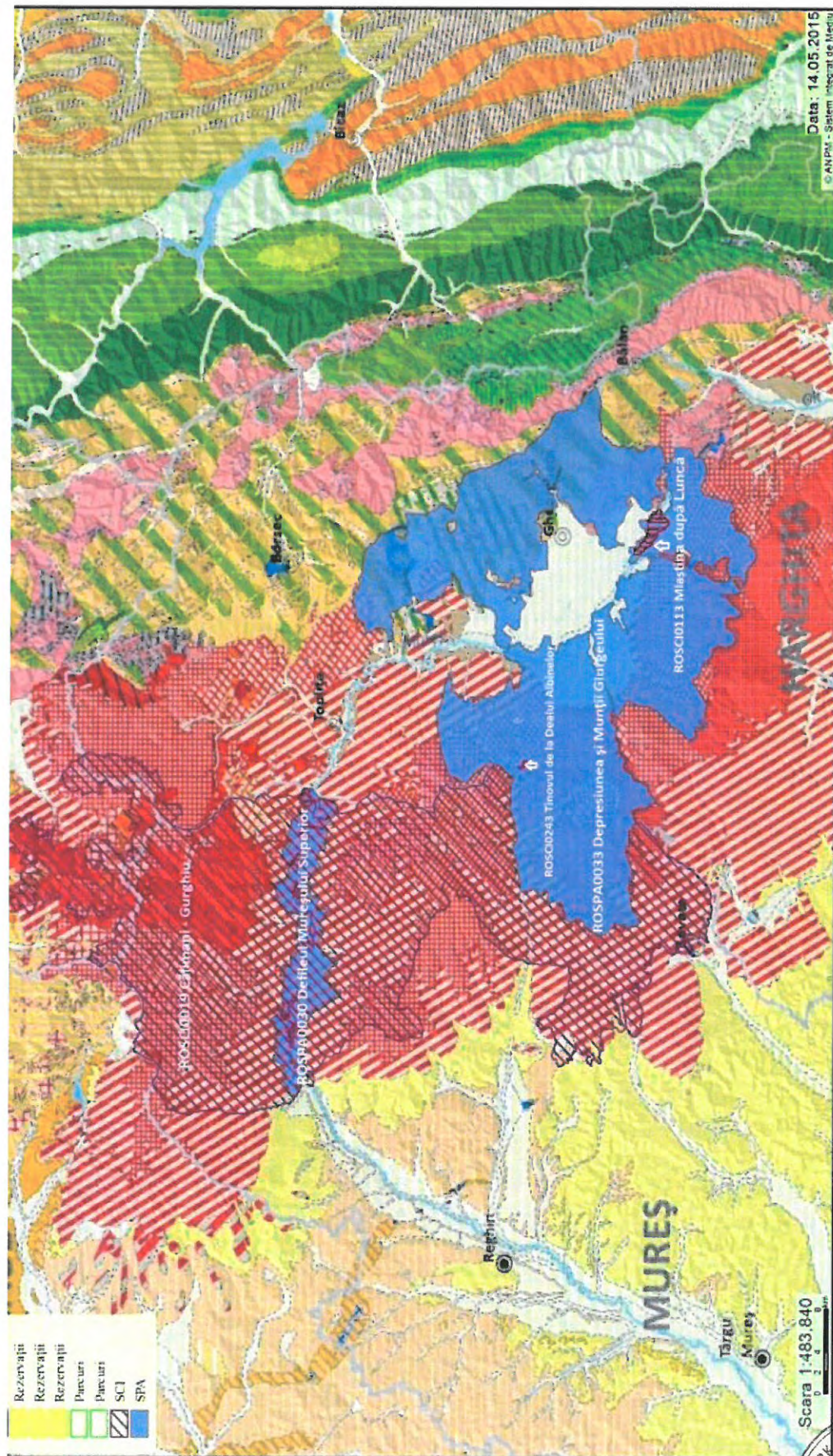

Figura 6. Harta Geologică din zona Ariilor Protejate PNDMS+

Hidrologia

Rețeaua hidrografică a Grupei Munților Vulcanici a cunoscut o evoluție treptată, în paralel cu formarea marilor unități de relief înconjurătoare, sub influența condițiilor climatice și mai ales eruptivo-tectonice. Este specifică astfel orientarea radiar-divergentă a acesteia, multe din văi preluând vechile barraco-uri de exteriorul conurilor, și radiar-convergentă, în interiorul craterelor mai largi (Călimani, Fâncel, Bătrâna). Pe liniile de întâlnire a conurilor vulcanice s-au organizat artere hidrografice, evoluând fie ca defilee transversale (cazul Mureșului între Toplița și Deda), fie ca văi parțial transversale cu pasuri de culme la obârșii (cazul Gurghiului). Astfel terasele respectivelor văi urmăresc contururile masivelor principale (Călimani, Gurghiu, Harghita) și secundare (Gurghiul nordic, central și sudic, etc.).

În ceea ce privește rețeaua hidrografică a zonei PNDMS+, aceasta este tributară direct Mureșului, făcând parte din Bazinul Mureșului Superior, exceptând zona de vest și SV, în care cele două Târnavе care se varsă tot în Mureș între Aiud și Alba Iulia culeg o serie de afluenți. Până la ieșirea din defileu, valea Mureșului Superior prezintă o serie de mici bazine cu funcție de noduri de convergență hidrografică, așa cum sunt cele de la Toplița, Stânceni, Lunca Bradului și Răstolița. Bazinul morfohidrografic al Gurghiului face parte din bazinul superior al Mureșului, Gurghiul fiind afluent de stânga al râului Mureș. Forma bazinului morfohidrografic este ușor alungită, cu dezvoltare asimetrică, afluenții de stânga ai Gurghiului având o lungime mai redusă în raport cu cei de dreapta. Lungimea râului Gurghiu este de 55 km, iar suprafața bazinului morfohidrografic este de aproape 585 km².

În Munții Gurghiu rețeaua hidrografică este de trei tipuri: convergentă în interiorul craterelor, radiar divergentă pe flancurile conurilor, și dendritică între conuri. Mureșul, care izvorește din Munții Hășmașul Mare, se îndreaptă spre nord, ocolește pe la vest depresiunea Gheorgheni, iar apoi, după ce iese din Sărmaș, face un cot brusc spre vest, își taie drum printre Gurghiu și Călimani, creând frumosul defileu dintre Toplița și Deda. Din masivul Călimani apele (tributare Someșului, Mureșului și Bistriței moldovenesti) își desfășoară radial cursurile. Flancul sudic al Călimanului este drenat de pârauri mai dese, cu văi mai largi și puține repezișuri, datorită faptului că masivul coboară în trepte domoale spre defileul Mureșului. Bistra și Răstolița au văi înguste și străjuite de versanți abrupti, cu aspect de chei, acolo unde râurile intersectează stivele de aglomerate vulcanice.

Datorită faptului că valorile elementelor climatice nu sunt totuși unele moderate la nivelul țării, în schema de regionare hidrografică a României, zona este încadrată provincial în arealul umidității ridicate. Grupa centrală și cea sudică prezintă valori deosebite ale densității rețelei hidrografice între versantul intern (cel vestic) și versantul extern (cel estic). În zona versantului vestic, și aici vorbim despre lanțul vulcanic Călimani-Gurghiu-Harghita, densitățile sunt de 0.7-1.2 km/km², deoarece precipitațiile au valori mari, stratul de zăpadă durează peste 90 de zile, iar scurgerea medie specifică este de 10-15 l/s/km².

Depresiunea Giurgeu primește cantități mai reduse de precipitații în raport cu zonele înalte de la rama de aducțiune a bazinului hidrografic, dar aceasta prezintă noduri de convergențe hidrografice; densitățile rețelei hidrografice ajung aici la 1.4 km/km² în jumătatea sudică a depresiunii și la 1.2 km/km² în jumătatea nordică a bazinului, considerată de altfel arie locală de scufundare.

Clima

Climatul întregii arii este unul tipic munților mijlocii din Carpații Orientali, fiind de tip boreal-montan cu slabe influențe continentale. Munții Călimani se încadrează în zona de aspect termic rece, și aspect hidrologic moderat. În geneza elementelor climei, un rol primordial îl are relieful, astfel că neomogenitatea acestuia se reflectă pregnant asupra climei și fenomenelor meteorologice. Astfel, apar fenomenele de foen și inversiunile termice.

Întregul sit se află în cea mai rece regiune a țării, cu ierni aspre și geroase de lungă durată și veri răcoroase care au favorizat conservarea relictelor glaciare în mlaștini și prezența a numeroase elemente circumpolare-arctice în depresiune și în munții învecinați. În aceste condiții climatice și geomorfologice domină molidișurile pure care ocupă suprafețe întinse din sit, mai ales în Depresiunea Giurgeului.

Climatul zonei se încadrează în două etaje climatice distincte cu diferențieri clare și se poate observa cum gradientul altimetric este factorul major care condiționează de altfel și cantitățile medii anuale de precipitații dar și temperaturile:

- montan (400-1800 m): cu temperaturi medii anuale de 6°...0°C și precipitații medii anuale de 800-1200 mm/an;
- alpin (pe cele mai înalte culmi ale Munților Călimani >1800 m): cu temperaturi medii anuale sub 0°C și precipitații peste 1200 mm/an;

Munții Gurghiului aparțin bioclimatului munților mici și mijlocii (între 700- 1800 m) cu temperaturi medii relativ scăzute și valori ale precipitațiilor medii multianuale relativ ridicate. În zonele înalte predomină vânturile de vest. Vânturile predominante bat cu o frecvență mai mare dinspre NE în regiunea subcarpatică, dinspre NV în depresiunea Ciucului și dinspre vest în zonele montane înalte.

Etajarea celor două trepte de relief: platourile de lavă și piroclastite vulcanice, larg ondulate (între 800-1200/1300 m) și cupolele vulcanice (1500-1800 m), rămâne principala particularitate transmisă specificului climatic (4-6° C pe platouri și 0-2 °C pe conurile vulcanice).

Diferențierile cantitative de precipitații apar între versanții vestic (1000-1100 mm/an) și cei estici (sub 800 mm/an), aflându-se într-o strânsă legătură cu predominanța circulației vestice și de fenomenele catabatice spre depresiunea Giurgeului.

Influențele climatice exterioare sunt de natură oceanică pe fațada vestică, și continentale, pe cea estică, cu caracteristici specifice intradepresionare în zona centrală de-alungul Depresiunii Giurgeului. În Culoarul depresionar al Giurgeului, climatul aspru (-9 °C), cu inversiuni termice frecvente (extrema minimă absolută înregistrată la Joseni -38 °C în ianuarie 1963) însoțite de cețuri dense și cu înghețuri foarte timpurii respectiv târzii, se repercutează atât în etajarea vegetației (molidișuri în vatră- exceptând ariile mlăștinoase, foiase slab reprezentate pe versanți) cât și asupra economiei locale și a modului de utilizare a terenurilor. Etajarea altimetrică a treptelor de relief cu influențe în topoclimatul zonei, se resimte și în etajarea biopedoclimatică astfel întâlnim de la altitudini mari spre cele mici goluri alpine și subalpine, păduri de rășinoase cu pajști secundare, rășinoase în amestec cu făgete, făgete pure și periferic, gorun cu carpen.

Solurile

Formarea actualului înveliș pedologic este rezultatul participativ al tuturor factorilor pedogenetici, dominând litologia și relieful, factorul climatic având un vădit caracter omogenizator, alături de cel biotic, în timp ce hidrogeologia și activitățile antropice intervin doar punctiform. Diversitatea factorilor fizico-geografici, a condițiilor litologice și de relief în special, au determinat formarea unui înveliș de sol special, atât în ceea ce privește categoriile, cât și distribuția lor mozaicată în teritoriu. *Relieful* s-a impus prioritar în pedogeneză, îndeosebi prin particularitățile morfometrice, ecartul altitudinal ridicat (> 800 m), determinând o vădită tendință de etajare a solurilor. Declivitatea și expoziția, alături de valorile fragmentării orizontale și verticale, introduc în peisajul morfo-pedologic multiple diferențieri, generând formarea anumitor subtipuri (litic, scheletic etc).

Sub aspect *climatic*, prezența depresiunilor marelui Uluc din zona estică și orientarea generală a culmilor pe direcția N-NV—S-SE favorizează producerea asimetriilor pluviometrice, în timp ce severitatea iernilor (sub aspect termic în mod deosebit) limitează destul de mult sub aspect temporal manifestarea proceselor specifice alterării (fizice, chimice, biologice). Direcția dominantă a maselor de aer, susținute și de configurația reliefului, facilitează de asemenea amplificări ale vitezei vântului, frecvențele vijelii din ultimul deceniu (după anul 2000) provocând intense doborâturi de vânt, cu modificarea sensibilă a unor proprietăți morfologice și fizice a solului.

Intervenția antropică directă este nereprezentativă, dar în timp ce defrișările introduc un anumit specific al bioacumulării, exploatarea selectivă și proasta gestionare a arboretelor au favorizat doborâturile, iar valorificarea materialului lemnos și amenajarea drumurilor de acces întrețin procese de eroziune, cu precădere la nivelul versanților.

Tipul de vegetație se reflectă în specificul bioacumulării, orizontul A_ț (înțelenit) fiind nelipsit în pajiștile montane de la latitudini mari, în timp ce sub vegetația forestieră se formează orizonturi organice nehidromorfe (Ol, Oh, Of) care ating de altfel grosimi între 10 și 20 cm.

În urma analizei hărților pedologice, în cele ce urmează vor fi prezentate principalele clase, tipuri și subtipuri de sol, în conformitate cu Sistemul Român de Taxonomie a Solului (2003), grupându-se inițial solurile care răspund zonalității latitudinal-altitudinale și ulterior pe cele cu caracter azonal.

Astfel se pot separa și caracteriza unități cartografice care aparțin următoarelor clase: protisoluri, andisoluri, cernisoluri, cambisoluri, spodisoluri și hidrisoluri. De asemenea se pot diferenția și suprafețe restrânse însă acoperite de soluri din clasele pelisoluri, luvisoluri și mici enclave cu histisoluri.

Solurile din sit se diferențiază în funcție de natura substratului pe care se grefează, și de tipul faciesului vegetal care se dezvoltă pe ele. Sub pătura de vegetație atașată subalpinului și alpinului apar litosolurile sau podzolurile cu caracter litic. Acestea sunt superficiale, cu grosimi de 8-25 cm, rar mai profunde, dar suficient de permeabile, cu un coeficient bun pentru aer și apă. Atfel sub 1100 m, unde se întâlnesc soluri din clasa cambisoluri, reprezentate de soluri brune eu-mezobazice (eutricambosoluri, SRTS 2003) și brune acide (disticambosoluri, SRTS 2003).

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Sub pădurile de molid, amestec de fag și molid și sub pajiștile de platou sunt întâlnite districambosoluri din clasa cambosolurilor, prepodzoluri, dar și podzoluri, humico-feriiluviale, primele două cu caracter acid. Între 1100 m-1700/1800 m se întâlnesc soluri din clasa spodosoluri (spodisoluri, 2003), reprezentate de soluri brune feriiluviale (prepodzoluri, 2003) și podzoluri. Pe porțiuni restrânse (de ordinul zecilor de ha), pot fi întâlnite soluri de turbă sau histisoluri.

Învelișul de soluri de pe cuprinsul Masivelor Gurghiu și Călimani se compune dintr-o diversitate de tipuri, subtipuri, varietăți fiind astfel identificate șase clase de soluri, fiecare cuprinzând mai multe tipuri și subtipuri de soluri (tabelul 5).

Diversitatea solurilor existente favorizează o utilizare variată a acestora, în funcție de specificitățile legate de fertilitate. Astfel, există zone propice pentru păduri, plantații pomi-viticole, pajiști, culturi de câmp, de plante furajere sau de plante tehnice și alimentare (secară, cartofi, sfeclă de zahăr, in,), și pe alocuri, chiar și pentru culturile de bază (grâu, porumb, orz etc). Harta cu Repartiția solurilor în Ariile Protejate Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe se regăsește în Figura 8.

Tabel 5. Tipuri de sol identificate în cadrul sitului PNDMS+

Tipul de sol	Suprafața totală (ha)
Litosoluri	93161,53
Luvisoluri albice (podzoice argiloiluviale)	1341,72
Podzoluri	924,8
Protosoluri aluviale	747,62
Rendzine	6940,36
Soluri aluviale	3039,48
Soluri brune acide	854,11
Soluri brune argiloiluviale	2763,22
Soluri brune eu-mezobazice	15162,12
Soluri brune feriiluviale (podzoice)	394,13
Soluri brune-luvice (podzolite)	34814,64
Soluri gleice	36869,31
Soluri turboase	9997,11
Stâncarie	1074,58
Total	208.859,85

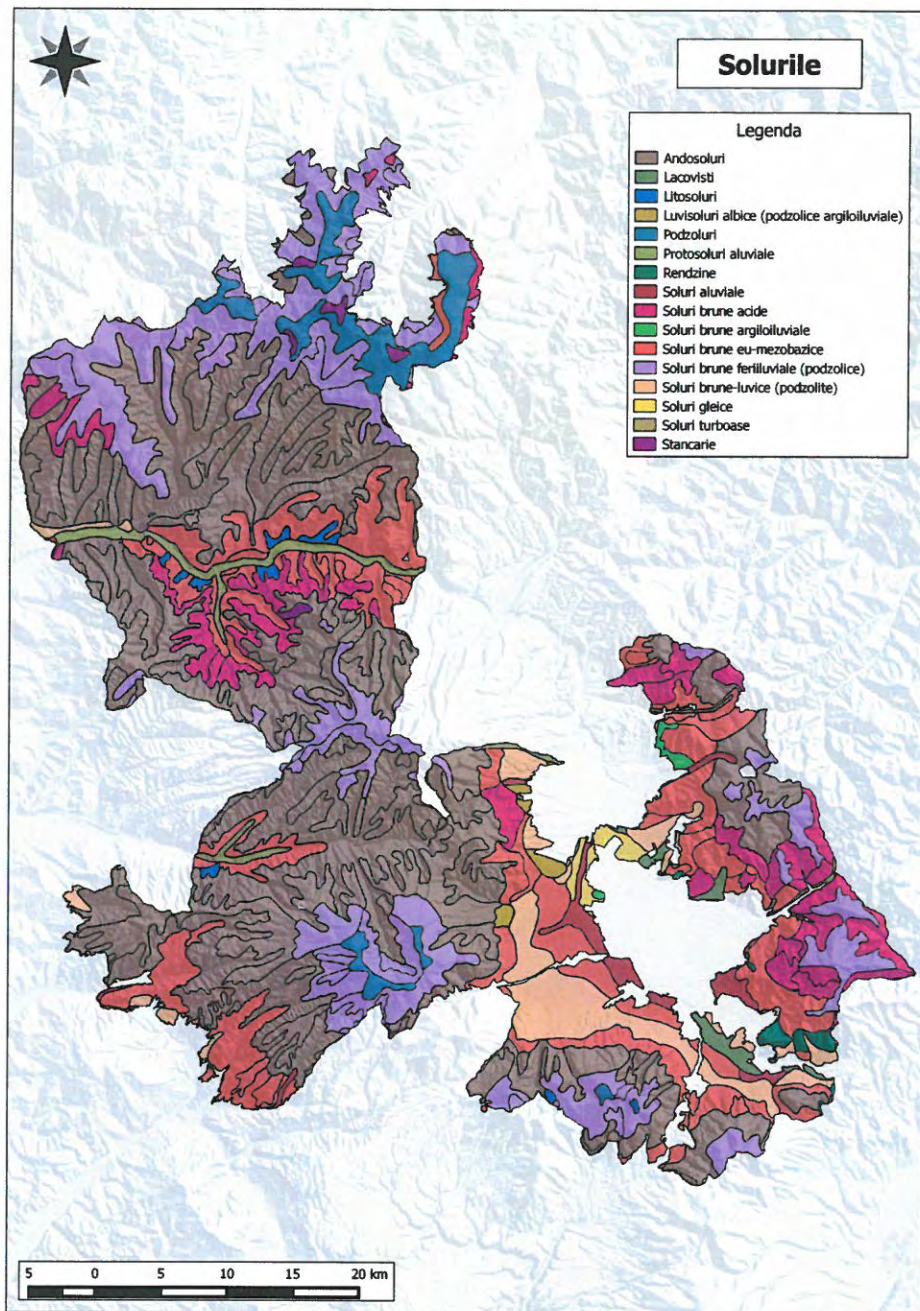

Figura 7. Harta Solurilor din zona Ariilor Protejate PNDMS+

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

B.3. Mediul biotic

Studiile de inventariere a habitatelor și speciilor care au stat la baza elaborării PM au fost efectuate în ca urmare a implementării proiectului "MANAGEMENTUL INTEGRAT AL PARCULUI NATURAL DEFILEUL MUREȘULUI SUPERIOR ȘI AL ARIILOR NATURALE PROTEJATE ANEXE" privind inventarierea, cartarea, evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din Parcul Natural Defileul Mureșului Superior (P.N.D.M.S.) și a siturilor ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior, ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului, ROSCI0019 Călimani - Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina după Luncă, ROSCIO243 Tinovul de la Dealul Albinelor. Acesta a fost realizat în vederea asigurării unui sistem adecvat de management pentru protecția biodiversității și a măsurilor concrete de conservare în ariile protejate menționate mai sus.

Tabel 6. Studii de biodiversitate elaborate în cadrul sitului PNDMS+

Denumire prescurtată utilizată în PM	Nume și prenume specialist	Organizația	Poziția
Studiul habitate forestiere .	Jakab Gaspar	O.S. Frumoasa	lider echipă - rez.
Studiu pești	Nagy A. Attila	Ecologic Consulting	lider echipă
Studiul habitatelor de pajiști.	Mihaela N. Samarghitean	Greenviro	lider echipă
Studiul speciilor de amfibieni și reptile.	Ghira I. Valeriu	Greenviro	lider echipă
Studiu mamifere.	Kecskes Attila	Ecologic Consulting	lider echipă
Studiu nevertebrate	Keresztes Lujza	Greenviro	lider echipă
Studiu lilieci (Chiroptere).	Jere Csaba	A.P.L.R. (lilieci)	lider echipă
Studiu păsări.	Miholcsa Tamas	Ecologic Consulting	coord. de lucrare
Studiu plante	Frink Jozsef	Greenviro	lider echipă

În afara acestor studii, au fost utilizate datele din studiile de biodiversitate realizate de către Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA, din surse proprii. Având în vedere faptul că suprafața ROSCI 0019 Călimani - Gurghiu se suprapune parțial peste suprafața Parcului Național Călimani și că pentru Parcul Național Călimani există studii de biodiversitate și Plan de Management elaborate în cadrul unui alt proiect finanțat prin POS Mediu, datele necesare pentru elaborarea Planului de Management integrat, relevante pentru această suprafață, au fost preluate din Planul de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

B.3.1.Context biogeografic

Ariile protejate care constituie PNDMS+ se suprapun în cea mai mare parte peste Regiunea Biogeografică Alpină, care este prezentă de-a lungul Europei, începând din Pirinei și Alpi până în Carpați. Excepție fac Ariile Protejate ROSPA 0030 Defileul Mureșului Superior și ROSCI 0019 Călimani Gurghiu care se suprapun pe suprafețe mici peste regiunea Regiunea Biogeografică Continentală la limita vestică a siturilor și pe arealul delimitat de ieșirea Mureșului din defileu.

Existența pădurilor naturale compacte pe mari întinderi (peste 100000 ha) a contribuit la conservarea unei diversități biologice remarcabile și reprezentative pentru munții vulcanici din Carpați. Arealul nu a fost alterat semnificativ de activitatea antropică și și-a păstrat diversitatea naturală a habitatelor și a speciilor. Alte habitate din lanțul carpatic oriental, precum pajiștile alpine și pășunile din zonele înalte, au o tradiție lungă în ceea ce privește exploatarea terenului de către

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

om, acestea asigurând, timp de secole, hrana ovinelor și a bovinelor. Deși acoperă o suprafață mai mică decât pădurile, pajiștile și pășunile sunt la fel de importante pentru viața sălbatică, în special pentru plante și nevertebrate. Climatul mai rece și mai umed, iernile lungi, verile scurte, sunt condiții la care s-au adaptat plante și animale dintre care amintim: capra neagră, ursul, râsul, lupul etc. Regiunea reprezintă centrul genetic pentru una dintre cele mai importante populații de carnivore mari (urs, lup și râs), având o concentrare semnificativă de specii de floră și faună protejate la nivel național, european și internațional. Diferite areale adăpostesc specii endemice și relictare, atât pe creste calcaroase sau metamorfice, cât și în turbăriile din acești munți.

În ceea ce privește regiunea biogeografică Continentală, sub perspectiva climatică, este caracterizată prin contraste puternice între diferite anotimpuri, în general cu veri fierbinți și uscate și ierni reci și umede. Sub aspect topografic peisajul este unul aplatizat și deluros cu altitudini medii (circa 300-800 m). Speciile și habitatele pentru care au fost declarate ariile protejate de importanță comunitară sunt reprezentative pentru această regiune biogeografică.

B.3.2.Habitat

Siturile de interes comunitar care intră în componența PNDMS+ au fost declarate pentru 24 de habitate prezentate în *Tabelul 9* pentru fiecare sit în parte.

Inventarierea integrală a acestora s-a desfășurat pe suprafața Parcului Natural Defileul Mureșului Superior (PNDMS) și siturile Natura 2000: ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina După Luncă și ROSCI0243 Dealul Albinelor. Menționăm că aria protejată ROSCI0019 Călimani-Gurghiu se suprapune peste Parcul Național Călimani, parc ce are deja un plan de management și a cărui valori pentru care a fost desemnat au fost inventariate de asemenea printr-un proiect finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară 4 și implementat de Asociația Tășuleasa. Astfel suprafața ariei protejate ROSCI0019 Călimani-Gurghiu care se suprapune peste Parcul Național Călimani nu a mai făcut obiectul studiilor de inventariere. Lucrările de teren s-au desfășurat conform graficului în perioada iunie-octombrie 2014. Tot în această perioadă s-au desfășurat și lucrările de teren realizate de OSRG din surse proprii, pentru evaluarea biodiversității în suprafețele ce nu fac obiectul proiectului menționat mai sus. În cadrul activității de teren au fost culese informații relevante la distribuția și starea de conservare a habitatelor forestiere și neforestiere. Inventarierea în teren a habitatelor s-a realizat, pe următoarele grupe de habitate:

a.Habitat forestiere: s-au efectuat activități ce au vizat inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor forestiere, astfel un grup de specialiști angajați la SC Ocolul Silvic Frumoasa SRL a avut ca sarcină efectuarea de lucrări de specialitate privind habitatele forestiere.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

În urma studiilor de inventariere din cele 8 habitate forestiere prezente în Formularele Standard s-au identificat în teren 7 habitate (9110, 9130, 91D0*, 9180*, 91E0*, 91V0, , 9410), 2 dintre ele fiind prioritare la nivel european (91E0*, 9180*), regăsindu-se totodată și alte 2 habitate nementionate în Formularele Standard (9170, 91Y0). Nu au fost inventariate habitatele specifice zonei alpine, care sunt amplasate în suprafețele incluse în Parcul Național Călimani (4070*- Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*, 9420-Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană, 4060-Tufărișuri alpine și boreale).

b. Habitate neforestiere: s-au efectuat activități de inventariere și cartare a habitatelor precum și de evaluare a impactului antropic, a principalelor presiuni și amenințări și evaluarea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar. Aceste acțiuni au fost efectuate pentru 11 tipuri de habitate de interes comunitar, listate pe formularele standard ale siturilor

În urma studiilor efectuate în teren pe teritoriul Ariilor Protejate (fără suprafața inclusă în Parcul National Călimani în ceea ce privește Situl NATURA 2000 ROSCI 0019 Căliman-Gurghiu) au fost identificate 11 habitate neforestiere (3220, 6150, 6230*, 6410-regăsit doar în ROSCI0113 și PNDMS, 6430, 6440, 6510- regăsit doar în ROSCI0113 și punctiform în PNDMS, 6520, 7230- regăsit doar punctiform în ROSCI0113, 8220, 8310). După toate cele menționate anterior în urma studiilor nu s-au identificat următoarele habitate după cum urmează:

ROSCI 0019 Călimani-Gurghiu:

4060 - Tufărișuri alpine și boreale (Regăsit în PM al PN Călimani)
4070* - Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; (Regăsit în PM al PN Călimani)
6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios; (Regăsit în PM al PN Călimani)
6410 - Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Molinia caerulea*)-regăsit doar în ROSCI0113 și PNDMS
7110* - Turbării active.
9420 - Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană; (Regăsit în PM al PN Călimani)

ROSCI0113 Mlaștina după Luncă

7230 - Mlaștini alcaline-suprafețe mici, ne semnificative în cadrul habitatului 91D0*.

Correspondența habitatelor de interes comunitar identificate în AP cu tipurile de habitate conform clasificării românești este prezentată în Anexa 3

Situația habitatelor prezente în PNDMS+, la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Toate habitatele Natura 2000 sunt de interes de conservare și au fost incluse în această rețea deoarece, la nivelul UE, sunt rare, fie pentru că au o arie de răspândire mică în mod natural, fie pentru că aria lor naturală s-a redus semnificativ din cauza activităților umane.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Tabelul de mai jos redă sintetic situația fiecărui habitat la nivelul UE și al țării. Principalul punct de plecare al acestei analize sunt regiunile biogeografice³ care stau la baza rețelei Natura 2000.

Tabel 8. Situația habitatelor de interes comunitar prezente în PNDMS+, la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Habitat	Situația habitatului la nivel național și comunitar
3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	Habitat rar la nivel european dar relativ frecvent în România protejat în 31 de SCI-uri. Vegetație suport pentru specii ce depind de habitate ripariene. Periclitat de activitățile antropice (regularizari, amenajări, etc.)
3260 - Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>	Habitat cu valoare conservativă mare, protejate în 23 situri din România. Acest habitat bogat în specii de plante joacă un rol esențial în filtrarea apei, atenuarea viiturilor și servește ca loc de hrănire, adăpost și reproducere pentru multe specii de nevertebrate, pești, amfibieni și păsări.
4060 - Tufărișuri alpine și boreale	Acest tip de habitat este protejat în 42 de situri din România, fiind un habitat rar, strict dependent de condiții fizico climatice restrânse (insulare). Este un tip de habitat foarte complex format din tufărișuri joase și pitice subalpine și boreale (din etajul molidului).
4070* - Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	Acest tip de habitat este protejat în 21 de situri din România fiind un habitat rar, strict dependent de condiții fizico climatice restrânse (insulare). Joacă un rol crucial în formarea stratelor de sol subțire din etajul subalpin din arealul circurilor, custurilor, morenelor glaciare
6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	Habitat rare, strict dependente de condiții fizico climatice restrânse (insulare). Acest tip de habitat este protejat în 16 situri din România fiind important datorită faptului că un număr important de specii endemice de mare interes conservativ s-au format în aceste pajiști.
6230* - Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	Acest habitat este protejat în 23 de situri din România, aria de răspândire a habitatului din Europa a scăzut în ultimele decenii, din cauza intensificării practicilor agricole pe de o parte și abandonarea terenurilor pe de altă parte. Joacă un rol important în dezvoltarea unei cuverturi de sol de tipul cambisolurilor districe (soluri brune acide) sau luvisolurilor albice.
6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinion caeruleae</i>)	Habitat protejat în 25 de situri din România, folosit cel mai des ca fâneță, se regăsește în multe puncte din aria cercetată, adăpostind specii importante cum ar fi <i>Iris sibirica</i> , <i>Trollius europaeus</i> ; au de cele mai multe ori o origine primară, fiind fânețe ancestrale relict.
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	Habitatul este protejat în 90 de situri în România, în cele mai multe fiind prezent pe suprafețe reduse. Aceste comunități sunt adăpost pentru o gamă foarte largă de nevertebrate dar sunt și un habitat de bază și loc de hrănire important pentru multe specii de mamifere mici și mari, de aceea protejarea lor atentă fiind o necesitate. Este un habitat important pentru că este habitat de ecoton și oferă refugiu pentru specii de mlaștină.

³ Regiune biogeografică – regiune a suprafeței globului definită de speciile de floră și faună comunitare

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Habitat	Situația habitatului la nivel național și comunitar
6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	Acest habitat este protejat în 19 situri din România. Pajiștile aluviale reprezintă un habitat important pentru cuibărirea, împerecherea și iernarea multor specii de păsări.
6510 - Pajiști de altitudine joasă (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	Habitatul este protejat în 39 de situri în România, în acest habitat fiind incluse fânețe bogate în specii și foarte valoroase din punct de vedere furajer prezente de la câmpie până în etajul montan inferior. Țările din UE au dificultăți în păstrarea acestui habitat din cauza extinerii practicilor de agricultură (pășunat) intensivă, care nu permit menținerea sa. Se consideră că are o valoare conservativă moderată prin compoziția de specii pe care o prezintă, cu valoare deosebită datorită fitodiversității mari, fiind rezervă de specii, atât pentru habitatul 6440, cât și pentru pășunile degradate, respectiv terenuri arabile abandonate. Important habitat pentru fluturile <i>Maculinea teleius</i> .
6520 - Fânețe montane;	Habitatul este protejat în 45 de situri în România și alături de pădure el este componenta esențială a vieții satelor de munte și de sub munte, fiind baza creșterii animalelor în aceste regiuni. Acest habitat cu valoare naturală ridicată este caracterizat printr-o diversitate biologică excepțională, mai ales în porțiunile unde sunt folosite doar pentru cosit, cu specii rare sau vulnerabile (<i>Arnica montana</i>) regăsite în Inventarul Român al pajiștilor (A. Sarbu, Coldea Gh.). Menținerea acestor habitate și a diversității lor biologice în cadrul peisajelor patriarhale montane în care se integrează reprezintă un obiectiv important pentru dezvoltarea durabilă a comunităților rurale.
7110* - Turbării active.	Habitat extrem de fragile datorită dependenței de sursa de apă, acestea sunt protejate în 23 de situri din România adăpostind o gamă de specii rare și foarte rare, dependente de aciditatea din sol. Acționează ca un rezervor natural pentru stocarea apei în sol. Sunt instrumente foarte prețioase și dintr-un alt punct de vedere, permițând reconstituirea paleomediilor de viață din timpul ultimelor perioade glaciare și interglaciare pe baza analizei polenului adus de vânt
7230 - Mlaștini alcaline;	Habitat cu valoare conservativă mare, protejate în 12 situri din România. Mlaștinile bogate în baze adăpostesc specii spectaculoase, specializate, cu distribuție strict restrânsă la astfel de stațiuni. Acestea se numără printre habitatele care au suferit cel mai grav declin. Ele sunt, practic, dispărute în câteva regiuni și grav periclitare în majoritatea regiunilor. Mlaștinile de turbă alcaline au un rol deosebit în descifrarea evoluției mediului pe durata ultimelor milenii deoarece conservă foarte bine polenul și alte resturi vegetale.
7240* - Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i> ;	Habitat cu valoare conservativă mare, protejate în 5 situri din România. Sunt habitate rare, strict dependente de condiții fizico climatice restrânse (insulare).
8220 - Versanți	Habitatul este protejat în 18 situri din România, fiind habitat rare, strict

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Habitat	Situația habitatului la nivel național și comunitar
stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	dependente de condiții fizico climatice restrânse (insulare). Sunt habitate importante datorită comunităților strict endemice, limitate la câte un singur masiv muntos, și de mare valoare conservativă.
8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	Habitatul este protejat în 26 de situri din România. sunt peșteri de mici dimensiuni formate pe mulajul vegetației lemnoase fosilizate. Extrem de rare, în PNDMS fiind singurul loc din țară în care acestea se regăsesc, dar din cauza sensibilității deosebite a ecosistemelor de peșteră cele mai multe sunt interzise vizitării.
9110 - Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> ;	Habitatul este protejat în 83 de situri în România, importanța protejării lui fiind dată de numărul mare de specii protejate care depind de microhabitatele și condițiile microclimatice oferite de acesta. Prezența și starea favorabilă de conservare a multor din speciile saproxilice protejate la nivelul UE (<i>Osmoderma eremita</i> , <i>Rosalia alpina</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Cerambyx cerdo</i> , <i>Limoniscus violaceus</i>) sunt strict legate de calitatea bună a habitatului și prezența lemnului mort.
9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	Habitatul este protejat în 80 de situri în România, făgetele central-europene fiind destul de bogate în specii, deși de cele mai multe ori acestea nu reprezintă rarități. Acest habitat este protejat datorită stării precare de conservare din Europa centrală accentuată de condițiile climatice precare existente. Aceste tipuri de păduri reprezintă de asemenea un habitat potențial pentru mai multe specii de faună protejate și aflate în declin populațional.
9170 - Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	Habitatul 9170 are o valoare ecosistemică mare, asigură condiții favorabile menținerii unui număr mare de specii de plante și animale protejate. Prin existența lemnului mort și cel aflat în descompunere asigură o mare biodiversitate habitatului.
9180* - Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	Habitat forestier important pentru utilizarea unor stațiuni extreme, fiind protejat în 40 de situri din România. Pădurile „de surduc” sunt un habitat forestier considerat rar și deosebit de valoros și trebuie să subliniem că fauna lor de nevertebrate este foarte bogată în specii rare și endemice, ceea ce face ca acest tip de habitat să fie declarat prioritar.
91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	Este un habitat forestier prioritar deosebit de rar, insular, cu o valoare aparte datorită speciilor boreale (originare din taigaua siberiană) numeroase, considerate relict glaciare, dependente strict de condițiile staționale insulare. Acest tip de habitat este prezent în 24 de situri din România.
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	Deși este prezent în 25 situri, în cele mai multe, suprafețele ocupate de acest habitat sunt foarte mici. Natura prioritară a acestui habitat nu a fost stabilită datorită speciilor de plante rare ci datorită faptului că acestea, crescând în lungul cursurilor de apă, constituie o resursă ecologică inestimabilă, fiind în primul rând culoare ecologice pentru mamiferele mari (și singurele, mai ales la deal și la câmpie), adăpost foarte prețios pentru numeroase specii de nevertebrate, loc de cuibărit și de hrănire pentru un

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Habitat	Situația habitatului la nivel național și comunitar
	număr foarte mare de specii de păsări. O problemă majoră a pădurilor galerii de luncă o reprezintă ușurința excesivă cu care sunt invadate de către specii exotice scăpate din cultură. Este cel mai sensibil tip de habitat din acest punct de vedere din întreaga țară.
91V0 - Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>);	Habitatul este protejat în 64 de situri în România, fiind un habitat forestier endemic și reprezintă la nivelul Carpaților cel mai caracteristic tip de pădure, strict răspândit doar în arealul acestora pe suprafețe mari.
9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana (<i>Vaccinio-Piceetea</i>);	Habitat forestier tipic pentru regiunile montane din regiunea biogeografică alpină, protejat la noi în țară în 59 de situri. Acestea au o valoare conservativă ridicată datorită unui cortegiu întreg de plante ierboase endemic prezente.
9420 - Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	Habitat insular ce valorifică condiții staționale cu soluri scheletice, acide, expuse vânturii, ce este protejat în România prin 10 situri desemnate. Laricele este însă rar la noi în țară, fiind concentrat în cinci centre relicte dintre care unele de altitudine mult mai joasă. Este de remarcat că există areale (Parcul Național Munții Rodnei) unde prin plantații extinse se crește în mod artificial arealul rariștilor de zâmbru ca măsură împotriva avalanșelor și eroziunii solului.

În ROSCI0019 Călimani Gurghiu, au fost analizate 24 de habitate de interes comunitar din care 21 figurează în FS iar 3 habitate (9170, 91Y0, 6240) au fost regăsite după inventarieri fără a face parte din FS. Din cele 21 de habitate prezente în FS, în urma analizelor de teren s-au identificat doar 13 habitate (patru dintre ele fiind prioritare), patru din aceste habitate (3260, 6410, 7110, 7240) lipsind în totalitate sau având prezență punctiformă ne semnificativă. Trebuie menționat de asemenea că 4 (4060, 4070, 6150 și 9420) dintre habitatele prezente în formularul standard nu se găsesc pe suprafața ariei protejate ce a făcut motivul studiilor de inventariere, acestea fiind tipice zonei montane înalte din Parcul National Călimani.

În ROSCI0113 Mlaștina după Luncă, au fost analizate 4 habitate de interes comunitar, din care au fost regăsite în urma activităților de inventariere doar 3, habitatul 7230 - Mlaștini alcaline având o prezență sporadică/ne semnificativă.

În ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor, după analiza celor două habitate comunitare prezente în formularul standard, acestea au fost confirmate și de inventarierea din teren.

Cât despre Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, aici au fost identificate 19 habitate de interes comunitar, din care 3 (7230, 6190 și 6510) au doar o prezență punctiformă sau sporadică.

În concluzie, pe teritoriul Siturilor Natura 2000 prezente în PNDMS+ s-au regăsit astfel 23 habitate de interes comunitar, din care 19 apar în FS și 4 nu sunt menționate în FS. Tabelul de mai jos prezintă situația habitatelor inventariate în AP comparativ cu situația din Formularele Standard.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Tabel 9. Situația habitatelor identificate în AP PNDMS+ comparativ cu Formularele Standard(Tabelul X1)

Nr. Crt.	Denumire Habitat	ROSCI0019 Călimani - Gurghiu		ROSCI0113 Mlaștina după Luncă		ROSCIO243 Tinovul de la Dealul Albinelor	
		FS	IT	FS	IT	FS	IT
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane;	+	+	-	-	-	-
2	3260 - Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din <i>Ranunculus fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i> ;	+	-	-	-	-	-
3	4060 Tufărișuri alpine și boreale	+	*	-	-	-	-
4	4070* - Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	+	*	-	-	-	-
5	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	+	*	-	-	-	-
6	6230* - Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	+	+	-	-	-	-
7	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase	+	-	+	+	-	-
8	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	+	+	-	-	-	-
9	6440 Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	+	+			-	-
10	6510 Fânețe de joasă altitudine (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	-	-	+	+	-	-
11	6520 Fânețe montane	+	+			-	-
12	7110* - Turbării active.	+	-			-	-
13	7230 - Mlaștini alcaline;	-	-	+	-	-	-
14	7240* - Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i> ;	+	-			-	-
15	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	+	+			-	-
16	8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	+	+			-	-
17	9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>	+	+	-	-	-	-
18	9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	+	+	-	-	-	-
19	9180* Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene	+	+	-	-	-	-
20	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	-	-	+	+	+	+
21	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	+	+	-	-	-	-
22	91V0 Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)	+	+	-	-	-	-
23	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană (<i>Vaccinio-Piceetea</i>);	+	+	-	-	+	+
24	9420 - Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	+	*	-	-	-	-

Notă:

"+" - prezență

"-" - absență

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Tabelul de mai jos redă situația suprafeței habitatelor de interes comunitar față de suprafețele indicate în F.S.:

Tabel 10. Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar din PNDMS+

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS (ha)	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată (ha)	Diferențe față de FS (ha) SI - SFS	Suprafețe incluse în PN Călimani ²
ROSCI0019 Călimani-Gurghiu							
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0,1	134,94	0,00002	0,026	-134,92	135
2	3260 - Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>	0,001	1,35	0	0	-1,35	0
3	4060 - Tufărișuri alpine și boreale	3	4.048,08	0	0	-4.048,08	2500-3400
4	4070* - Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	2,5	3.373,40	0	0	-1.268,51	3360
5	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	0,1	134,94	0,04	9,75	-125,19	
6	6230* - Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	0,02	26,99	2,19	2.955,34	2.928,35	15
7	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinion caeruleae</i>)	0,1	134,94	0	0	-134,4	0

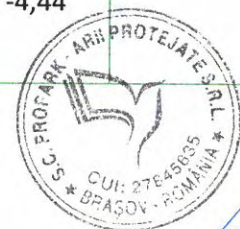
Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS (ha)	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată (ha)	Diferențe față de FS (ha) SI - SFS	Suprafețe incluse în PN Călimani ²
8	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	1	1.349,36	0,28	376,8	-972,56	
9	6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	0,01	13,49	0,29	397,26	384,27	0
10	6520 - Fânețe montane;	2	2.698,72	1,7	2.304,07	-394,65	aproximativ 800
11	7110* - Turbării active.	1	1.349,36	0	0	-1.349,36	0
12	7240* - Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i> ;	0,01	13,49	0	0	-13,49	0.3
13	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	0,01	13,49	0,0005	0,73	-12,76	70-80
14	8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis;	0,1	134,94	0,00012	0,16	-134,78	
15	9110 - Păduri de fag de tip <i>Luzulo Fagetum</i> ;	17	22.939,12	17,79	24.224,2	1.285,08	aproximativ 400
16	9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	1	1.349,36	0,81	1.133,69	-215,67	
17	9180* - Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	0,1	134,94	0.09	119,92	-15,02	
18	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	0,5	674,68	0,18	239,58	-435,10	5-6

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS (ha)	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată (ha)	Diferențe față de FS (ha) SI - SFS	Suprafețe incluse în PN Călimani ²
19	91V0 - Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>);	30	40.480,80	38,68	52.073,5	11.592,70	250-300
20	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana (<i>Vaccinio-Piceetea</i>);	20	26.987,20	12,4	16.772,1	-10.215,10	13.500-14.500
21	9420 - Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	0,5	674,68	0	0	-674,68	
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă							
1	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinion caeruleae</i>)	21	64,89	1,43	4,42	-60,47	-
2	6510 - Pajiști de altitudine joasă (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	13	40,17	1,70	1,87	-38,3	-
3	7230 - Mlaștini alcaline;	25	77,25	Suprafețe infime	Suprafețe infime	-77,25	-
4	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	10	30,9	3,16	9,77	-21,13	-
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor							
1	91D0* - Turbării cu vegetație forestieră.	21	6,09	28,64	8,4	2,31	-
2	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana	56	16,24	40,7	11.6	-4,44	-

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS (ha)	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată (ha)	Diferențe față de FS (ha) SI - SFS	Suprafețe incluse în PN Călimani ²
	(<i>Vaccinio-Piceetea</i>);						
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior							
1	3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	-	-	0,0009	0,09	-	-
2	6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	-	-	Nu există condiții ecologice pentru prezența acestui habitat			-
3	6190 Pajiști panonice de stâncării (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	-	-	0.0003	0,03	-	-
4	6210 Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufişuri pe substraturi calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* situri importante pentru orhidee)	-	-	0.0368	3,5	-	-
5	6230 *- Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substraturi silicioase	-	-	0,0526	5	-	-
6	6410 Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinion caeruleae</i>)	-	-	0,0323	3,07	-	-
7	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	-	-	0,0210	2,00	-	-
8	6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	-	-	0,1393	13,25	-	-

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS (ha)	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată (ha)	Diferențe față de FS (ha) SI - SFS	Suprafețe incluse în PN Călimani ²
9	6510 - Pajiști de altitudine joasă (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	-	-	Identificat punctiform			-
10	6520 - Fânețe montane;	-	-	3,1932	303,8	-	-
11	7230 - Mlaștini alcaline;	-	-	Identificat punctiform			-
12	8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	-	-	0,0657	6,25	-	-
13	9110 - Păduri de fag de tip <i>Luzulo Fagetum</i> ;	-	-	24,8	2.269,34	-	-
14	9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	-	-	0,48	44,1	-	-
15	9170 - Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	-	-	0,08	7,84	-	-
16	9180* - Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	-	-	1,3	119,92	-	-
17	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> :	-	-	0,44	40,83	-	-
18	91V0 - Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>);	-	-	24,6	2253	-	-
19	9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana (<i>Vaccinio-</i>	-	-	4,9	448,34		-

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Nr. Crt.	Tip habitat	% ¹ Suprafața FS	SFS (ha)	% ¹ Suprafața inventariată	S Inventariată (ha)	Diferențe față de FS (ha) SI - SFS	Suprafețe incluse în PN Călimani ²
	Piceetea);						

Legendă:

¹ Procentul face referire la suprafața ocupată din suprafața totală a sitului

S_{FS} = Suprafața habitatului conform Formularului Standard

² - Habitate prezente doar pe suprafața din Parcul Național Călimani, teritoriul ce nu face obiectul acestui proiect. Acestea au fost identificate și descrise prin Planul de Management al Parcului Național Călimani.

Tabel 4. Situația actuală a habitatelor de interes de comunitar

Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Acoperirea %		Reprezentativitatea		Supraf. relativă		Starea de cons.	
			FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
ROSCI0019 Călimani-Gurghiu										
1	3220	Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0,1	<0.0001	C	C	C	C	B	C
2	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan cu vegetație din <i>Ranunculus fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>	0,001	0	C	C	C	C	C	C
3	4060	Tufărișuri alpine și boreale	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața PN Calimani							
4	4070*	Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i> ;	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața PN Calimani							
5	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața PN Calimani							
6	6230*	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase;	0,02	2,19	B	B	A	B	B	B
7	6240*	Pajiști stepice subpanonice	0	0.028	-	C	-	C	-	C
8	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinia caeruleae</i>)	0,1	0,007	B	B	B	C	B	B
9	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	1	0,28	B	B	C	B	B	B
10	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	0,01	0,29	B	B	B	B	B	B
11	6520	Fânețe montane;	2	1,71	B	B	B	B	B	B

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Acoperirea %		Reprezentativitatea		Supraf. relativă		Starea de cons.	
			FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
12	7110*	Turbării active.	1	0	B	-	C	-	B	-
13	7240*	Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i> ;	0,01	0	B	-	B	-	B	-
14	8220	Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	0,01	0,0005	B	B	B	-	B	B
15	8310	Peșteri în care accesul publicului este interzis;	0,1	0,00012	C	D	C	D	B	B
16	9110	Păduri de fag de tip <i>Luzulo Fagetum</i> ;	17	17,8	A	A	B	B	B	B
17	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	1	0,81	C	D	C	C	B	B
18	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	0	0.08	-	C	-	C	-	B
19	9180*	Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	0,1	0.09	B	B	B	B	B	C
20	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> ;	0,5	0,18	B	B	B	B	B	C
21	91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>);	30	38,6	A	A	B	B	B	B
22	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen	0	0,1	-	C	-	B	-	B
23	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana (<i>Vaccinio-Piceetea</i>);	20	12,4	A	B	B	B	B	B
24	9420	Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană;	Acest tip de habitat se regăsește doar pe suprafața PN Calimani							
ROSCI0113 Mlaștina după Luncă										
1	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinion caeruleae</i>)	21	1,43	A	C	B	C	A	B
2	6510	Pajiști de altitudine joasă (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	13	0,60	B	B	C	C	B	B
3	7230	Mlaștini alcaline;	25	0	A	-	A	-	A	-
4	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră.	10	3,16	A	B	B	C	A	B
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor										
1	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră.	21	28,64	B	B	C	C	B	B
2	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană (<i>Vaccinio-Piceetea</i>);	56	40,7	C	C	C	C	B	B
Parcul Natural Defileul Mureșului Superior										

[Handwritten signature]

**Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate
anexe**

Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Acoperirea %		Reprezentativitatea		Supraf. relativă		Starea de cons.	
			FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
1	3220	Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	0		0		0,0009		C	
2	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;	0		0		0		-	
3	6190	Pajiști panonice de stâncării (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	0		0		0.0003		C	
4	6210	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* situri importante pentru orhidee)	0		0		0.0368		C	
5	6230 *	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substrat silicioase	0		0		0,0526		C	
6	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (<i>Molinion caeruleae</i>)	0		0		0,0323		C	
7	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	0		0		0,0210		C	
8	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>	0		0		0,1393		C	
9	6510	Pajiști de altitudine joasă (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	0		0		0		C	
10	6520	Fânețe montane;	0		0		3,1932		C	
11	7230	Mlaștini alcaline;	0		0		0		C	
12	8220	Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;	0		0		0,0657		C	
13	9110	Păduri de fag de tip <i>Luzulo Fagetum</i> ;	0		0		24,8		B	
14	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> ;	0		0		0,48		C	
15	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	0		0		0,08		C	
16	9180*	Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene;	0		0		1,3		C	
17	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> ;	0		0		0,44		C	
18	91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>);	0		0		24,6		B	
19	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana (<i>Vaccinio-Piceetea</i>);	0		0		4,9		B	

Explicații tabel:

Reprezentativitatea – gradul de reprezentativitate a tipului de habitat în cadrul sitului – exprimă măsura pentru cât de tipic este un habitat.

-Stadiul de conservare – gradul de conservare al structurilor și funcțiile tipului de habitat natural, precum și posibilitățile de refacere/reconstrucție. Pentru evaluare, se

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

A – reprezentativitate excelentă
B – reprezentativitate bună
C – reprezentativitate semnificativă
D – prezență nesemnificativă

utilizează trei criterii: gradul de conservare al structurii, gradul de conservare al funcțiilor, posibilitățile de refacere.

A – conservare excelentă
B – conservare bună
C – conservare medie sau redusă

-*Suprafața relativă* – suprafața sitului acoperit de habitatul natural, raportat la suprafața totală acoperită de acel tip de habitat natural, în cadrul teritoriului național.

A – $100 \geq p > 15\%$
B – $15 \geq p > 2\%$
C – $2 \geq p > 0\%$

-*Evaluare globală* – evaluarea globală a valorii sitului din punct de vedere al conservării tipului de habitat respectiv

A – valoare excelentă
B – valoare bună
C – valoare considerabilă

Cercetările efectuate din surse proprii de administrator dar și cele din cadrul proiectului POS Mediu "*Managementul integrat al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe*", oferă o imagine destul de complexă a florei și vegetației habitatelor non-forestiere din ariile protejate: Parcul Natural Defileul Mureșului Superior (PNDMS) și siturile Natura 2000: ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, ROSCI0113 Mlaștina După Luncă, ROSCI0243 Dealul Albinelor și ariilor naturale protejate de interes național.

Habitat importante pentru conservare, altele decât cele menționate în Formularele standard

Pe lângă habitatele de interes comunitar menționate în Formularele standard, au fost identificate o serie de alte habitate de interes comunitar:

- 9170- Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*
- 91YO-Păduri dacice de stejar și carpen
- 6210 Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros (Festuco-Brometalia) (* situri importante pentru orhidee)
- 6240* Pajiști stepice subpanonice
- 7110* - Turbării active

B.3.3. Flora

Specificitatea floristică din zona Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și a ariilor naturale protejate anexe este dată de substratul geologic, varietatea formelor de relief întâlnite și nu în ultimul rând de condițiile climatice particulare la nivel de topoclimat.

În cadrul procesului de realizare a planului de management, colectarea informațiilor în Aria Protejată s-a desfășurat pe parcursul anilor de cercetare 2014-2015. Scopul lucrărilor a fost inventarierea și cartarea, evaluarea impactului antropic și stării de conservare a speciilor de plante de interes comunitar de pe suprafața PNDMS+. În afara acestor studii, au fost utilizate datele Planul de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Menționăm următoarele:

- 1). PNDMS, cu o suprafață totală de 9.156 ha este inclus aproape 100% în ROSCI0019 Călimani-Gurghiu;
- 2). ROSCI0019 Călimani-Gurghiu include și partea sudică a Parcului Național Călimani (zona înaltă a Munților Călimani), însă inventarierea și cartările au exclus această zonă și s-au limitat doar la suprafețele sitului Natura 2000 administrate de Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA.

În aceste arii protejate s-au efectuat activități de inventariere și cartare în teren, evaluarea impactului antropic și a stării de conservare pentru următoarele 13 specii de plante de interes comunitar, listate pe formularele standard ale siturilor

Specii de interes comunitar

Formularul Standard impune asigurarea stării favorabile de conservare pentru 10 specii de interes comunitar.

Tabel 5. Speciile floristice de interes comunitar prezente în PNDMS+

Nume specie	Denumire populară	Cod N200 0	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din Legea 49/2011	Lista roșie globală UICN	Caracter endemic
<i>Dicranum viride</i>	Mușchiul de pământ furculiță	1381	Anexa II	Anexa 3	NA	-
<i>Meesia longiseta</i>	Mușchi de pământ cu sete lungi	1389	Anexa II	Anexa 3	NA	-
<i>Drepanocladus vernicosus</i>	Mușchiul seceră	1393	Anexa II	Anexa 3	NA	-
<i>Marsilea quadrifolia</i>	Trifoiș de baltă, Four Leaf Clover	1428	Anexa II	Anexa 3	LC	-
<i>Angelica palustris</i>	Angelica de baltă, Réti angyalgyökér, Marsh angelica	1617	Anexa II	Anexa 3	DD / Vulnerabil	-
<i>Ligularia sibirica</i>	Curechi de munte, Szibériai hamuvirág, Siberian ligularia	1758	Anexa II	Anexa 3	DD / Rar	-
<i>Cypripedium calceolus</i>	Papucul doamnei	1902	Anexa II	Anexa 3	LC	-
<i>Campanula serrata</i>	Clopoțel	4070	Anexa II	Anexa 3	LC	-
<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	Iris	4097	Anexa II	Anexa 3	NA	-
<i>Tozzia carpathica</i>	Iarba gâtului, Carpathian Tozzia	4116	Anexa II	Anexa 3	DD	-

Legendă:

*A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

*B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

Tabel 6. Situația speciilor de floră de interes comunitar identificate în Aria Protejată

Specia	Efectiv estimat	Observații	Starea de conservare a habitatului caracteristic	Stare actuală specie		
				A	B	C
ROSCI0019 Călimani-Gurghiu						
1	<i>Dicranum viride</i>	0	Specia nu a fost identificată în urma inventarierilor în teren efectuate în 2014.	bună.		-
2	<i>Meesia longiseta</i>	0	Specie rară. Nu a mai fost regăsită de foarte mult timp.	nefavorabilă		-
3	<i>Drepanocladus vernicosus</i>	0	nu sunt prezente habitate ale speciei,	-		-
4	<i>Marsilea quadrifolia</i>	0	nu sunt prezente habitate ale speciei,	-		-
5	<i>Angelica palustris</i>	37	Identificată în Bazinul Pr. Gurghiu, în zona localităților Lăpușna (pe Pârâul Negru) și Ibănești (Fincel)	Bună	*	
6	* <i>Ligularia sibirica</i>	-	Specia apare menționată semnalată ca prezentă în Parcul Național Călimani	Bună		*
7	<i>Cypripedium calceolus</i>	-	Prezentă doar în Parcul Național Munții Călimani	-		*
8	<i>Campanula serrata</i>	560	Distribuție sporadică/rară	satisfăcătoare	*	
9	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	830	3 puncte de inventariere la Stânceni (Muntele Leu	satisfăcătoare	*	
10	<i>Tozzia carpathica</i>	-	Prezentă doar în Parcul Național Munții Călimani			*
ROSCI0113 Mlaștina După Luncă						
1	<i>Ligularia sibirica</i>	410 ind floriferi 520 indivizi vegetativi	specia este frecventă, fiind prezentă în mai multe puncte ale ariei protejate, dintre care au fost inventariate 6 puncte	nefavorabilă-inadecvată	*	

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Specia	Nr. minim de indivizi estimat	Observații	Starea de conservare a habitatului caracteristic	Stare actuală specie		
				A	B	C
Parcul Natural Defileul Mureșului						
1	<i>Angelica palustris</i>	20	identificata în 4 locații: lângă Răstolița (VI. Corteasa și VI. Visa), Stânceni și Ciobotani	Bună	*	
2	<i>Arnica montana</i>	-	-	-		
3	<i>Carex chordorrhiza</i>	-	-	-		
4	<i>Cephalaria radiata</i>	-	Habitat potențiale au fost identificate pe suprafețe restrânse la limita inferioară vestică a ariei protejate PNDMS.			
5	<i>Galanthus nivalis</i>	93	identificată în 4 puncte de prezentă, aparținând la 3 localități: VI. Gălăoia, la Andreneasa și Sălard	Bună	*	
6	<i>Lycopodium annotinum</i>	-	Specia a fost identificata într-un singur punct, la Răstolița (Peșcoasa-Mare	Favorabilă		*
7	<i>Lycopodium clavatum</i>	5	Specia a fost identificată în 5 puncte: la Răstolița (Listeș) și la Stânceni-Meștera.	Satisfăcătoare	*	
8	<i>Lycopodium complanatum</i>	1	identificata într-o singură locație, la Răstolița (Peșcoasa-Mare)	Favorabilă-bună		*

Legendă:

*A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

*B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

Inventarierea și cartarea speciilor de plante de interes comunitar s-a realizat pe toată suprafața a 3 arii protejate: ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, PNDMS și ROSCI0113 Mlaștina Dupa Lunca

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

În urma studiilor în teren și a interpretării rezultatelor prezentate sintetic în tabelele de mai sus, se pot scoate în evidență următoarele:

•în cadrul ROSCI0019:

- pentru specia *Angelica palustris*, în cele 6 puncte de observație au fost identificați în total 37 de indivizi; 4 populații sunt într-o stare de conservare bună și 2 populații sunt într-o stare de conservare foarte bună;
- pentru specia *Campanula serrata* în cele 14 puncte de observație au fost identificați 560 indivizi; 6 populații sunt într-o stare de conservare foarte bună, 7 populații sunt într-o stare de conservare bună și o singură populație este într-o stare de conservarea rea-inadecvată;
- specia *Iris aphyllasp. hungarica*, în cele 3 puncte de observație este abundentă, fiind prezenți în total 830 indivizi; populația este stabilă și într-o stare de conservare foarte bună;

•în cadrul PNDMS:

- pentru specia *Angelica palustris*, în cele 4 puncte de observație au fost identificați 20 de indivizi; populațiile sunt într-o stare de conservare bună și foarte bună;
- Galanthus nivalis* este frecventă în sit, chiar abundentă în una dintre cele 4 puncte de observație, fiind identificați în total 93 de indivizi; populațiile sunt într-o stare de conservare bună și foarte bună;
- Lycopodium annotinum* este rară în sit, în singurul punct de inventariere efectivul populațional este și într-o stare de conservare rea-inadecvată;
- Lycopodium clavatum* reprezintă specia țintă cel mai bine reprezentată în PNDMS dar și în ROSCI0019; populațiile identificate sunt reprezentate de indivizi viguroși, bine dezvoltati, dar pe suprafețe relativ restrânse, starea de conservare a acestora fiind medie, bună și foarte bună;
- Lycopodium complanatum* este rară în sit, în singurul punct de inventariere efectivul populațional este în descreștere și într-o stare de conservare rea-inadecvată;

•în cadrul ROSCI0113

- Ligularia sibirica* este frecventă în sit, indivizii se grupează în pâlcuri de dimensiuni mai mari sau mai mici, în funcție de condițiile ecologice (în special cele edafice: umiditatea și troficitatea solului); în total au fost estimați 410 indivizii generativi și 520 indivizii vegetativi; populația este stabilă și într-o stare de conservare foarte bună.

În cazul catorva specii, precum *Galanthus nivalis*, *Lycopodium annotinum*, *L. clavatum*, *L. complanatum*, impactul populației umane locale asupra populațiilor acestor specii de plante este evidentă, datorită importanței economice (ornamentală și medicinală) pe care le prezintă aceste specii. De aceea, se recomandă stoparea recoltării acestora în masă, în scopuri comerciale.

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Alte specii de floră de interes conservativ

Cercetările efectuate în cadrul proiectului POS Mediu "Managementul integrat al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe", beneficiar final fiind Ocolul Silvic de Regim Gheorgheni SA, oferă o imagine destul de complexă a florei și vegetației habitatelor non-forestiere din ariile protejate atât sub aspectul evidențierii speciilor rare, vulnerabile, la nivel european cât și la nivel național, dar și a celor endemice. Această abordare permite stabilirea valorii conservative a fiecărui cenotaxon analizat, aceasta fiind un criteriu important în adoptarea unui plan de management conservativ al pajiștilor studiate. În afara acestor studii, au fost utilizate datele Planul de Management al Parcului Național Călimani, ediția 2015.

Specii **periclitare, vulnerabile, rare** din Listele Roșii naționale a plantelor superioare: *Achillea ptarmica*, *Angelica archangelica*, *Athyrium distentifolium*, *Cicuta virosa*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Dactylorhiza incarnata*, *Dactylorhiza maculata*, *Drosera rotundifolia*, *Epipactis helleborine*, *Epipactis palustris*, *Gentiana pneumonanthe*, *Gymnadenia conopsea*, *Gymnadenia odoratissima*, *Larix decidua*, *Orchis coriophora*, *Orchis ustulata*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Petasites kablikianus*, *Polemonium caeruleum*, *Trollius europaeus*.

Pajiștile analizate sunt bogate în specii endemice sau subendemice:

Aconitum moldavicum, *Campanula patula* ssp. *abietina*, *Dianthus barbatus* ssp. *compactus*, *Leucanthemum waldsteinii*, *Ranunculus carpathicus*, *Silene nutans* ssp. *dubia*, *Thymus comosus*, *Viola declinata*.

Specii de floră sălbatică de interes economic și cultural

O parte dintre speciile de floră de primăvară sunt colectate sistematic de localnici și comercializate la scară redusă pe piețele locale: *Colchicum autumnale*, *Crocus heuffellianus* (brândușă de toamnă), *Leucojum vernum* (ghiocei bogat), *Galanthus nivalis* (ghiocei), *Trollius europaeus* (bulbucul de munte), *Iris sibirica* (stânjenel).

Speciile comestibile de ciuperci sunt colectate frecvent de localnici și de turiști, fiind comercializate ocazional. Printre acestea se numără: specii de ciuperci (*Agaricus*), piciorul-căprioarei (*Macrolepiota procera*), roșcovă (*Lactarius deliciosus*), hrib (*Boletus edulis*), gălbior (*Cantharellus cibarius*) etc. Ocazional se culeg: mure, măceșe și plante medicinale, fără impact semnificativ asupra speciilor.

B.3.4. Fauna

Specii de interes comunitar

Ariile protejate de interes comunitar prezente în AP PNDMS+ au fost desemnate pentru prezența a 57 de specii enumerate în Formularele Standard precum și în Tabelul de mai jos, respectiv pentru:

- 9 specii de mamifere dintre care 5 sunt specii de lilieci și 4 carnivore mari prioritare.
- 28 de specii de păsări
- 3 specii de amfibieni
- 6 specii de pești
- 11 specii de nevertebrate

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

AP este sit de interes comunitar și datorită faptului că teritoriul ei este important și pentru specii de păsări migratoare neincluse în Formularul Standard.

Tabel 7. Speciile de faună de interes comunitar menționate în formularul standard

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitare	Anexa din Legea 49	Lista roșie globală IUCN	Caracter endemic	
Păsări							
1	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Stârc de noapte	A023	-	Anexa 3	LC	Nu
2	<i>Ciconia ciconia</i>	Barză neagră	A031	-	Anexa 3	LC	nu
3	<i>Pernis apivorus</i>	Viespar	A072	-	Anexa 3	LC	Nu
4	<i>Circaetus gallicus</i>	Șerpar	A080	-	Anexa 3	LC	Nu
5	<i>Circus aeruginosus</i>	Erete de stuf	A081	-	Anexa 3	LC	Nu
6	<i>Circus cyaneus</i>	Erete vânăt	A082	-	Anexa 3	LC	Nu
7	<i>Circus pygargus</i>	Erete sur	A084	-	Anexa 3	LC	Nu
8	<i>Aquila pomarina</i>	Acvila țipătoare mică	A089	-	Anexa 3	LC	Nu
9	<i>Aquila chrysaetos</i>	Acvilă de munte	A091	-	Anexa 3	LC	Nu
10	<i>Hieraaetus pennatus</i>	Acvilă Porumbacă Mică	A092	-	Anexa 3	LC	Nu
11	<i>Falco columbarius</i>	Șoim de iarnă	A098	-	Anexa 3	LC	Nu
12	<i>Falco peregrinus</i>	Șoim călător	A103	-	Anexa 3	LC	Nu
13	<i>Bonasa bonasia</i>	Iernucă	A104	-	Anexa 3	LC	Nu
14	<i>Tetrao urogallus</i>	Cocoș de munte	A108	-	Anexa 3	NT	Nu
15	<i>Crex crex</i>	Cristel de câmp	A122	-	Anexa 3	LC	Nu
16	<i>Bubo bubo</i>	Buhă sau bufniță	A215	-	Anexa 3	LC	Nu
17	<i>Glaucidium passerinum</i>	Ciuvica	A217	-	Anexa 3	LC	Nu
18	<i>Strix uralensis</i>	Huhurez mare	A220	-	Anexa 3	LC	Nu
19	<i>Asio flammeus</i>	Ciuful de camp	A222	-	Anexa 3	LC	Nu
20	<i>Aegolius funereus</i>	Minuniță	A223	-	Anexa 3	LC	Nu
21	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Caprimulg	A224	-	Anexa 3	LC	Nu
22	<i>Dryocopus martius</i>	Ciocănitorea neagră	A236	-	Anexa 3	LC	Nu
23	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Ciocănitorea cu spate alb	A239	-	Anexa 3	LC	Nu
24	<i>Picoides tridactylus</i>	Ciocănitorea de munte	A241	-	Anexa 3	LC	Nu
25	<i>Lullula arborea</i>	Ciocârlie de pădure	A246	-	Anexa 3	LC	Nu
26	<i>Ficedula parva</i>	Muscar mic	A320	-	Anexa 3	LC	Nu
27	<i>Ficedula albicollis</i>	Muscar gulerat	A321	-	Anexa 3	LC	Nu
28	<i>Lanius collurio</i>	Sfrâncioc roșiatic	A338	-	Anexa 3	LC	Nu
Mamifere							
1	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Liliac mare cu potcoavă	1304	Anexa 2,4	Anexa 3,4A		nu

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

	Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitatare	Anexa din Legea 49	Lista roșie globală IUCN	Caracter endemic
2	<i>Myotis blythii</i>	Liliac comun mic	1307	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	nu
3	<i>Barbastella barbastellus</i>	Liliac cârn	1308	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	Nu
4	<i>Miniopterus schreibersi</i>	Liliacul cu aripi lungi	1310	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	Nu
5	<i>Myotis myotis</i>	Liliac comun mare	1324	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
6	<i>Canis lupus</i>	Lup	1352	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
7	<i>Ursus arctos</i>	Urs	1354	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
8	<i>Lutra lutra</i>	Vidră	1355	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
9	<i>Lynx lynx</i>	Râs	1361	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC	Nu
Amfibieni și reptile							
10	<i>Triturus cristatus</i>	Triton cu creastă	1166	2, 4	3, 4A	MPV	nu
11	<i>Bombina variegata</i>	Buhai de baltă cu burta galbenă	1193	2, 4	3, 4A	MPV	nu
12	<i>Triturus montandoni</i>	Triton de munte	2001	2, 4	3, 4A	LC	
Pești							
13	<i>Hucho hucho</i>	Lostrită	1105	Anexa 2	Anexa 3	EN	Da
14	<i>Gobio uranoscopus</i>	Porcușorul de vad	1122	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
15	<i>Barbus meridionalis</i>	Moioagă	1138	Anexa 2,5	Anexa 3,5A	NT	Nu
16	<i>Sabanejewia aurata</i>	Dunariță	1146	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
17	<i>Cottus gobio</i>	Zglăvoacă	1163	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
18	<i>Eudontomyzon danfordi</i>	Chișcarul	4123	Anexa 2	Anexa 3	LC	Nu
Nevertebrate							
1	<i>Euphydryas maturna</i>	Fluturele maturna	1052	Anexa 2,4	Anexa 3	NE	
2	<i>Lycaena dispar</i>	Fluturele de foc al măcrișului	1060	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	LC/NT	
3	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Fluture vârgat	1078	Anexa 2	Anexa 3	NE	
4	<i>Lucanus cervus</i>	Rădașcă	1083	Anexa 2	Anexa 3,4A	NE	
5	<i>Osmoderma eremita</i>	Pustnic/Gândac sihastru	1084	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	
6	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Gândacul de scoarță roșu	1086	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NT	
7	<i>Rosalia alpina</i>	Croitorul fagului	1087	Anexa 2,4	Anexa 3,4	VU	
8	<i>Cerambyx cerdo</i>	Croitorul mare al stejarului	1088	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	VU	
9	<i>Carabus hampei</i>	Gândacul de Zalău	4012	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NE	
10	<i>Nymphalis vaualbum</i>	Fluturele țestos	4039	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NE	
11	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	Cosaș transilvan	4054	Anexa 2,4	Anexa 3,4A	NE	

Legendă:

EN (endangered) – În pericol de dispariție, Amenințată cu dispariția

VU (vulnerable) – Vulnerabilă

NT (near threatened) – Aproape amenințată cu dispariția, Potențial amenințată cu dispariția

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

LC (least concern) – Neamenințată cu dispariția , Cu probabilitate mică de dispariție

MPV(LC - least concerned) - Mai puțin vulnerabil

NE (not evaluated) – Neevaluată, Starea de conservare nu a fost încă evaluată de IUCN

Situația speciilor identificate în PNDMS+

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 2014-2015 s-au făcut inventarieri ale speciilor de faună de interes comunitar, în baza cărora se poate estima starea actuală a speciilor.

În urma inventariierilor desfășurate în AP PNDMS+ s-au identificat 59 de specii de faună de interes comunitar (13 sp. Mamifere, 3 sp. Amfibieni și reptile, 6 sp. Pești, 10 sp. nevertebrate prezente pe anexa II a Directivei Habitate), dintre care și de 27 de specii de păsări (prezența speciei *Circaetus gallicus* nefiind validată în niciunul din situri) de interes comunitar (prezente pe anexa I a Directivei Păsări).

Această bogăție de specii comunitare denotă pe lângă starea favorabilă a unor habitate, calitatea excepțională din punct de vedere ecologic a acestei regiuni, fiind rezultatul managementului extensiv/tradițional prin coabitarea comunităților locale cu capitalul natural.

Din totalul de 59 specii de interes comunitar, 9 au o stare de conservare corespunzătoare, 17 au o stare de conservare satisfăcătoare, 25 au stare de conservare redusă iar restul de 8 specii au stare de conservare necunoscută. În majoritatea cazurilor intervențiile de management vor viza și habitatele, astfel încât să beneficieze de impactul acestora toate speciile dependente de habitatele respective.

Tabel 8. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Specia	Efectiv populațional estimat	Stare actuală		
		* C	*S	*N
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului				
Păsări				
<i>Ciconia nigra</i>	0-2 i			*
<i>Ciconia ciconia</i>	50 - 74 p		*	
<i>Pernis apivorus</i>	48 - 69 p		*	
<i>Circaetus gallicus</i>	2 - 3 p			*
<i>Circus aeruginosus</i>	0 - 1 p			*
<i>Circus pygargus</i>	0-2p			*
<i>Circus cyaneus</i>	6-20 i			*
<i>Aquila pomarina</i>	36 - 43 p		*	
<i>Aquila chrysaetos</i>	1 - 2 p			*
<i>Falco peregrinus</i>	0 - 2 p			
<i>Falco columbarius</i>	5-15 i			

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate
anexe

Specia	Efectiv populațional estimat	Stare actuală		
<i>Bonasa bonasia</i>	30 - 55 i		*	
<i>Tetrao urogallus</i>	95-210 p		*	
<i>Crex crex</i>	440 - 580 p	*		
<i>Bubo bubo</i>	0-1p			*
<i>Glaucidium passerinum</i>	65 - 95 p		*	
<i>Strix uralensis</i>	30 - 55 p			*
<i>Asio flammeus</i>	1 - 2 p			*
<i>Aegolius funereus</i>	15 - 35 p			*
<i>Caprimulgus europaeus</i>	400 - 550 p	*		
<i>Dryocopus martius</i>	125 - 200 p		*	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	40 - 90 p			*
<i>Picus canus</i>	30-60 p			*
<i>Picoides tridactylus</i>	90 - 140 p			*
<i>Lullula arborea</i>	90 - 160 p			*
<i>Ficedula parva</i>	50 - 135 p			*
<i>Ficedula albicollis</i>	12 - 48 p			*
<i>Lanius collurio</i>	1500-2200 p			*
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior				
Păsări				
<i>Nycticorax nycticorax</i>	20-30i			*
<i>Ciconia ciconia</i>	3-4 p			*
<i>Pernis apivorus</i>	11-17 p		*	
<i>Circaetus gallicus</i>	-			*
<i>Circus aeruginosus</i>	5-10i			*
<i>Circus pygargus</i>	3- 8 i			*
<i>Aquila pomarina</i>	0-2 p			*
<i>Hieraaetus pennatus</i>	1-2 p			*
<i>Falco peregrinus</i>	1p		*	
<i>Falco columbarius</i>	2-5i			*
<i>Bonasa bonasia</i>	5-20 p			*
<i>Tetrao urogallus</i>	5-10 p			*
<i>Crex crex</i>	5-10p			*
<i>Bubo bubo</i>	0-2 p			*
<i>Glaucidium passerinum</i>	10-25 p		*	
<i>Strix uralensis</i>	1-7 p			*
<i>Aegolius funereus</i>	0-3 p			*
<i>Caprimulgus europaeus</i>	2-5 p			*
<i>Dryocopus martius</i>	15-25 p		*	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	30-60 p		*	
<i>Picus canus</i>	25-45 p	*		
<i>Picoides tridactylus</i>	0-10 p			*
<i>Ficedula parva</i>	180-430 p		*	
<i>Ficedula albicollis</i>	40-65 p			*
<i>Lanius collurio</i>	35-50 p		*	

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Specia	Efectiv populațional estimat	Stare actuală		
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu				
Mamifere				
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	1-20 ex	-	-	-
<i>Myotis blythii/ Myotis oxygnathus</i>	200-500 ex			*
<i>Barbastella barbastellus</i>	400-800 ex			*
<i>Miniopterus schreibersi</i>	5-30 ex	-	-	-
<i>Myotis myotis</i>	300-700 ex			*
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	-	-	-	-
<i>Myotis bechsteinii</i>	-	-	-	-
<i>Myotis emarginatus</i>	-	-	-	-
<i>Myotis dasycneme</i>	-	-	-	-
<i>Canis lupus</i>	33-38 exemplare/maxim 66 ex	*		
<i>Ursus arctos</i>	>198	*		
<i>Lutra lutra</i>	>30	*		
<i>Lynx lynx</i>	între 24-36 exemplare	*		
Amfibieni și reptile				
<i>Triturus cristatus</i>	Nu există o populație viabilă de <i>Triturus cristatus</i>			*
<i>Bombina variegata</i>	18000 de indivizi	*		
<i>Triturus montandoni</i>	1800 de indivizi		*	
Pești				
<i>Hucho hucho</i>	populația nu este una foarte mare			*
<i>Gobio uranoscopus</i>	Imposibil de estimat- populație stabilă de porcușor de vad 7. 10000-50000	*		
<i>Barbus meridionalis</i>	Imposibil de estimat- populație stabilă și viabilă de mreană vânăată 11.1000000-5000000			*
<i>Sabanejewia aurata</i>	Imposibil de estimat- populație stabilă de câră 8. 50000-100000	*		
<i>Cottus gobio</i>	Imposibil de estimat- este una dintre cele mai afectate specii de pești din interiorul sitului 7. 10000-50000			*

Planul de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și ariile naturale protejate anexe

Specia	Efectiv populațional estimat	Stare actuală		
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	7. 10000-50000			*
	8. 50000-100000			
Nevertebrate				
<i>Euphydryas maturna</i>	Nu poate fi estimată momentan. este necesară investigarea amănunțită și monitorizarea multianuală a speciei pentru a putea obține date privind distribuția și efectivele populaționale		*	
<i>Lycaena dispar</i>	5389 - 9756	*		
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	3000- 4100	*		
<i>Lucanus cervus</i>	1600 -1920 de indivizi.		*	
<i>Osmoderma eremita</i>	-		-	
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	2288-3432 de indivizi		*	
<i>Rosalia alpina</i>	Aprox. 6 891,20 de indivizi	*		
<i>Cerambyx cerdo</i>	-		-	
<i>Carabus hampei</i>	Neidentificată la inventarieri	*		
<i>Nymphalis vaualbum</i>	Nu au fost întâlniți indivizi ai speciei <i>Nymphalis vaualbum</i> . Prin urmare nu au putut fi aplicate metode de calcul al indicilor ecologici. Este citată în Planul de management al Parcului Național Căliman			*
<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	Specia nu a fost găsită. Este citată în Planul de management al Parcului Național Căliman		-	

